

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ -
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ТА РОБОТИ З ТАЛАНОВИТОЮ МОЛОДДЮ

ЗВІТ
про велосипедний похід
першої категорії складності
Херсонською та Запорізькою областями
з 12 до 18 червня 2018 року

за маршрутом:

ст. Новолексіївка – с. Щасливцеве, гаряче джерело –
с. Приморське – коса Пересип – с. Строганівка –
м. Приморськ - м. Бердянськ

Маршрутна книжка
№ 16 вело /18

Керівник походу:

Мараховська Зоя Анатоліївна

Адреса: Сумська обл., Сумський р-н,

с. В. Чернеччина, вул. Холодногірська, 5

Телефон: 066-708-31-30

Заступник керівника:

Мараховський Станіслав Олексійович

Адреса: Сумська обл., Сумський р-н,

с. В. Чернеччина, вул. Холодногірська, 5

Телефон: 099-100-45-20

Маршрутно-кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам і керівнику як похід четвертої категорії складності

м. Суми – 2018 р.

Голова МКК

(підпис)

(Кондратенко Д.Б.)
(прізвище, ініціали)

Україна

Сумський обласний центр
позашкільної освіти та роботи з
талановитою молоддю

Маршрутно-кваліфікаційна
туристська комісія

218-00-1Н012000

м. Суми

З М І С Т

1. Довідкові відомості про похід	- 3
2. Склад групи	- 4
3. Відомості про район походу	- 8
4. Оглядова карта району походу	- 11
5. Графік руху	- 12
6. Технічний опис маршруту	- 14
7. Опис краєзнавчої роботи на маршруті	- 69
8. Підсумки, висновки, рекомендації	- 72
9. Додатки	
9.1. Додаток 1.	- 73
9.2. Робоча карта маршруту	- 74
9.3. Маршрутна документація	- 83
9.4. Додаток 2.	- 91
9.5. Список літератури	- 94

У звіті використовуються такі скорочення:

Пн, Пд	північ, південь
Зх, Сх	захід, схід
Пн Сх, Пн Зх	північний схід, північний захід
Пд Сх, Пд Зх	південний схід, південний захід
год.	година
хв.	хвилина
км	кілометри
м	метри
сmt.	селище міського типу
с.	село
х.	хутір
м.	місто
вул.	вулиця
буд.	будинок
ур.	урочище
р.	річка

ДОВІДКОВІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОХІД

<i>Вид туризму:</i>	велосипедний
<i>Категорія складності:</i>	перша категорія
<i>Район походу:</i>	Херсонська та Запорізька області
<i>Строки проведення походу:</i>	12-18 червня 2018 року

Нитка маршруту:

ст. Новоолексіївка – с. Щасливцеве, гаряче джерело – с. Приморське – коса Пересип — с. Строганівка – м. Приморськ – м. Бердянськ

Довжина активної частини маршруту: 277 км

- Тривалість походу:* – 7 днів
- активна частина подорожі – 6 днів
 - кількість днів відпочинку – 1 днювання
 - тривалість під'їзду до початку маршруту: м. Суми – ст. Новоолексіївка (потягом) 15 год. 25 хв.
 - тривалість від'їзду з маршруту: м. Бердянськ - м. Суми (потягом) 23 год. 54 хв.
 -
 - краєзнавча робота, екскурсійна програма – під час активної частини походу

Аварійний варіант: з ділянки Приморське – Атманай: на трасу М 18, з ділянки Коса Пересип – Степанівка Друга: на трасу Т 08 20, з ділянки Строганівка – Приморськ: на трасу М 14

Запасний варіант: ст. Новоолексіївка – с. Червоне – с. Мала Тернівка – с. Тимофіївка - с. Орлівка – м. Приморськ — м. Бердянськ

Назва та шифр МКК:

МКК Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю

Шифр: 218-00-1Н012000

Адреса: 40007, м. Суми, вул. Серпнева, 14-а

Телефон: 0542-33-11-85

*Учасники походу – вихованці гуртків
«Велосипедний туризм»
Сумського обласного центру позашкільної освіти
та роботи з талановитою молоддю
Керівники:
Мараховська Зоя Анатоліївна
Мараховський Станіслав Олексійович*

ДОВІДКОВІ ВІДОМОСТІ ПРО РАЙОН ПОХОДУ

Херсонська область — область у південній частині України, у межах Причорноморської низовини. На північному заході межує з Миколаївською, на півночі — з Дніпропетровською, на сході — із Запорізькою областями України, на півдні з Автономною Республікою Крим. Утворена 30 березня 1944 року.

Територія 28 461 км² (4,7 % від території України). Херсонщина за площею має сьоме місце серед інших областей України.

Клімат помірно-континентальний, посушливий. Середньорічні температури: літня +22,4 °С, зимова –2,1 °С. Максимальна літня температура +40 °С, мінімальна зимова –31,5 °С. Тривалість безморозного періоду в середньому 179 днів на рік. Середньорічна кількість опадів від 300 до 420 мм. За сильного вітру часом навіть узимку виникають пилові бурі. Область розміщена у степовій зоні Східно-Європейської рівнини в нижній течії Дніпра. З заходу на схід територія області простягається на 258 км, з півдня на північ майже на 180 км. Крайніми пунктами Херсонської області є: на півночі село Федорівка, Високопільського району, на півдні — залізнична станція Сиваш (півострів Чонгар) Генічеського району, на заході — мис Середній на півострові Ягорлицький Кут в Голопристанському районі і на сході село Новий Азов Генічеського району. Омивається Чорним і Азовським морями, а також Сивашем (Гнилим морем). На території області протікає 19 річок. Найбільші з яких: Дніпро — довжиною 178 км, Інгулець — довжиною 180 км. Максимальна висота над рівнем моря — 101 м, біля села Ушкалка, Верхньорогачицького району, мінімальна — мінус 0,4 м, на ділянках узбережжя Сиваша. На території Херсонщини знаходиться найбільша в Європі пустеля.

Запорізька область — адміністративна одиниця на півдні України. Утворена 10 січня 1939 року шляхом поділу Дніпропетровської області. Розташована на південному сході України, займає переважно лівобережну частину басейну нижньої течії Дніпра. Центр — місто Запоріжжя. Територія області займає 27,18 тис. км², що становить 4,5 % території України. Протяжність із півночі на південь становить 208 км, а зі сходу на захід — 235 км. Відстань від м. Запоріжжя до столиці України м. Києва залізницею — 715 км, шосейними дорогами — 618 км. Запорізькій області притаманний рівнинний ландшафт. Ґрунти переважно чорноземні.

Знання рельєфу Запорізької області в наші дні має особливо важливе значення через проблему меліорації степу та його інтенсивнішого використання. Територія Запорізької області в цілому має рівнинну поверхню, але на ній помітно виділяється підвищенні та зниженні ділянки, які за своїми формами, походженням і віком відрізняються одна від одної.

Найбільше підвищена середньо-східна частина області, називана Приазовською височиною. Вона простягається на схід і на територію Донецької області, де стикається з Донецьким кряжем. На півдні, між Приазовською височиною й Азовським морем, розміщена західна частина Приазовської берегової рівнини, яка західніше річки Молочної переходить у Причорноморську. Ця остання в північно—східному напрямі зливається із Запорізькою внутрішньою рівниною, яка межує з південно-східними окраїнами Придніпровської височини.

Таким чином, територія Запорізької області складається з двох виразних геоморфологічних частин: окраїн Приазовської і Придніпровської височин, що геоструктурою відповідають південно—східній частині Українського кристалічного масиву і окраїн приморських Приазовської та Причорноморської рівнин, які розміщені в межах Причорноморської западини. Ці дві геоморфологічні одиниці ніби зв'язуються третьою — Запорізькою внутрішньою рівниною.

Приазовська височина — головний вододіл області. З нього беруть початок річки дніпровської системи й Азовського басейну. Цей вододіл являє собою рівнинний степ.

Північний схил Приазовської височини крутіший і вужчий, а південний — похилий і більш видовжений. Тривала водна ерозія розчленувала вододіл та схили підвищення і сформувала на них річкові долини, численні балки і невеликі яри. Врізуючись у стародавні відклади, долини іноді сягають значної глибини. Кристалічні породи нерідко утворюють пороги і водоспади в руслах річок, а на схилах чудернацькі скелі, які надають ландшафту химерного вигляду.

Найбільше розчленування поверхні Приазовської височини спостерігається в басейнах річок Обитічна і Берда. Значне воно і в останній частині височини. Це спричинило утворення другорядних вододілів, найважливіші з яких розташовані між Бердою і Кальміусом, Обитічною і Лозуваткою та Лозуваткою і Молочною. Висота цих вододілів від 50 до 100 м. Дно річкових долин і балок в області головного вододілу значно нахилене. Долини тут вузькі, а заплавні тераси відсутні. Це свідчить про сучасне повільне підняття Приазовської височини і пов'язане з ним оновлення рельєфу. Їх можна зустрічати не лише в річкових долинах, а й у балках. Такі утворення особливо характерні для приморської низовинної смуги.

Приазовська височина на південь поступово переходить у Приазовську берегову рівнину. У долинах річок Корсак і Домузли можна бачити перші надзаплавні тераси, а по Молочній, Обиточній і Берді — перші і другі. Так, долина р. Берди в області рівнини має широку (до 4 км) заплавну терасу і дві надзаплавних. Останні спостерігаються у вигляді окремих фрагментів. Через асиметрію долини р. Молочної правобережні ерозійні тераси дуже зруйновані. Проте на цих схилах у середній течії річки поширені зсувні тераси.

На узбережжі Азовського моря розвинені зсувні утворення, які утворили два своєрідних геоморфологічних ландшафти в районах Ногайськ — Бердянськ і Ботієве — Приморський Посад. На захід від гирла р. Корсак зсувні явища викликали утворення системи добре виявлених псевдотерас, з яких перша, що утворилась наприкінці XIX ст., зсунулася у море і розмита ним, а друга ще тільки формується. На початку 1957 р. тут відбулося нове сповзання узбережжя, яке супроводжувалось бурхливим переміщенням верхньої товщі порід у вертикальному напрямі.

Крім ерозійних і зсувних явищ, спричинених дією наземних і підземних вод, для цього району характерна активна геологічна діяльність моря. Вона виявляється в інтенсивному руйнуванні берегового уступу і просуванні моря у бік суші. Це особливо виразно спостерігається на південно—західному узбережжі області, де поблизу Молочного лиману на очах одного покоління море відвоювало значну частину території приморського села.

Помітний наступ моря на сушу обумовлюється повільним віковим опусканням Приазовської берегової рівнини. Цим пояснюється й утворення лиманів у гирлових частинах приазовських річок. Внаслідок акумулятивної діяльності моря виникло ряд кіс: Бердянська, Обитічна і Федотова зі своїм продовженням — островом Бірючим.

Приазовська берегова рівнина поступово зливається з Причорноморською. Умовною межею між ними є річки Білозерка й Молочна. Основною особливістю Причорноморської рівнини є майже ідеальна рівнинність місцевості. Тут ледве помітно різноманітять поверхню тільки невеликі, мілкі, блюдцеподібні пониження — поди. Вони зосереджені між верхів'ями річок Білозерки та Великий і Малий Утлюк, де на площі понад 600 км² розташована група 50 подів. Ця частина Причорноморської рівнини в межах області найбільше піднята над рівнем моря. Абсолютні висоти сягають 85—100 м, а на правому березі річки Молочної до 115 м. У південно—західному напрямі поверхня поступово знижується. Найпомітніше розчленування рельєфу спостерігається в верхів'ях річки Білозерки та на правому березі р. Молочної, прорізаному численними короткими, але глибокими балками і ярами.

Похід проходить по густонаселеній території з розгалуженою сіткою автомобільних доріг. Ступінь туристського освоєння району досить висока. Є можливість проведення ступеневих походів і походів першої та другої категорії складності з пішохідного, велосипедного туризму.

Практично на всьому маршруті є можливість поповнення запасів продуктів харчування в торгових точках сіл, через які проходить маршрут. Лікарні, фельдшерсько-акушерські пункти та відділення зв'язку знаходяться у населених пунктах: с. Новоолексіївка, м. Генічеськ, с. Щасливцеве, с. Азовське, с. Атманай, смт. Кирилівка, с. Степанівка Перша, с. Ботієве, с. Строганівка, с. Чкалове, с. Орлівка, с. Преслав, м. Приморськ, м. Бердянськ.

Район подорожі має регулярне транспортне сполучення між селами та обласним центром. У разі виникнення аварійної ситуації виходи з маршруту здійснюються на автомобільні шляхи: з ділянки Приморське – Атманай: на трасу М 18, з ділянки Коса Пересип – Степанівка Друга: на трасу Т 08 20, з ділянки Строганівка – Приморськ: на трасу М 14.

Підрозділів спеціалізованих аварійно-рятувальних загонів служб розшуку та надання допомоги туристам на території Херсонської та Запорізької областей немає.

Мобільний зв'язок є на всьому маршруті.

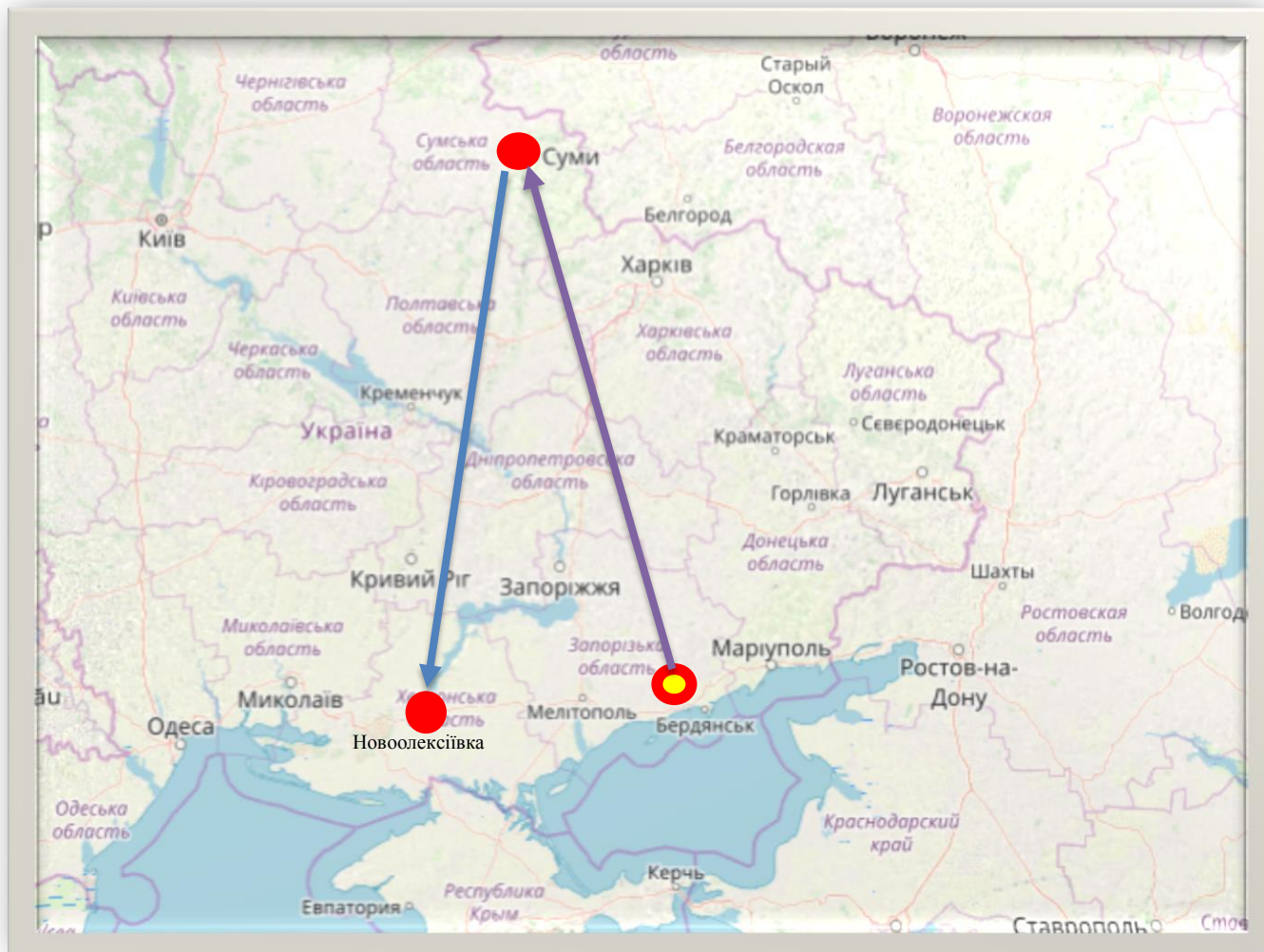
Маршрут багатий на природні пам'ятки та мальовничі куточки природи.

Рекомендуємо:

- покупатися в гарячому джерелі за с. Щасливцеве Генічеського району;
- спробувати поплавати у солоному озері за с. Щасливцеве Генічеського району;
- відпочити, помилуватися краєвидами Азовського моря у с. Щасливцеве, с. Приморське, с. Атманай, смт. Кирилівка, коса Пересип, с. Строганівка, м. Приморськ, м. Бердянськ.

ОГЛЯДОВА КАРТА РАЙОНУ ПОХОДУ

Масштаб 1 : 2000000

Умовні позначки:

- місце початку походу
- місце завершення походу
- шлях під'їзду залізничним транспортом зі ст. Суми
- шлях від'їзду залізничним транспортом до ст. Суми

ГРАФІК РУХУ

День в дорозі	Дата	Ділянка маршруту (початковий та кінцевий пункти ділянки)	Пройде- ний шлях (км)	Чистий ходовий час (годин, хвилин)	Природні та штучні перешкоди, небезпечні ділянки	Краєзнавчі об'єкти тощо
1	12.06	ст. Новоолексіївка – с. Щасливцеве, гаряче джерело	35	2 год. 20 хв.	Траса Р 47 вздовж залізничних колій до перехрестя з трасою М 18 і в тому ж напрямку аж до м. Генічеськ. Асфальт містом, потім через протоки Тонка і Промоїна та с. Генічеська Гірка. Асфальтове покриття змінюється бетонкою. Бетонка до с. Щасливцеве і далі по косі, аж до гарячого гейзера на березі Азовського моря.	Гаряче джерело, солоне озеро. Гарна стоянка
2	13.06	с. Щасливцеве, гаряче джерело – с. Приморське	54	3 год. 50 хв.	Бетонка до м. Генічеськ через с. Щасливцеве, с. Генічеська Гірка. Підйом вгору вулицею Генічеська, асфальтова дорога містом. Траса Т 22 09 через с. Придорожнє, с. Азовське. Ґрунтовка вулицями с. Азовське і до с. Стокопані. Дорога з піщано-гравійним покриттям до с. Приморське.	Гарна стоянка на березі моря
3	14.06	с. Приморське – коса Пересип	45	5 год. 40 хв.	Ґрунтовка вздовж моря. Дорога по ліску, спочатку накатана, а далі майже зовсім заросла. Ґрунтовка повз закинуту базу відпочинку «Озерне» і далі вздовж моря до лиману. Рух по берегу моря: є місця де можна їхати, а є такі ділянки, де з-за великого шару піщано-черепашкових відкладів їхати неможливо. Переправа через лиман старим залізним мостом. Ґрунтовка до с. Атманай, селом асфальтована дорога. Ґрунтова дорога дамбою через Утлюцький лиман і далі аж до виїзду на трасу Т 08 біля смт. Кирилівка. Асфальтована дорога на косу Пересип.	Гарна стоянка на березі моря
4	15.06	Днювання. Коса Пересип, смт. Кирилівка				Гарна стоянка на березі моря

5	16.06	<i>Коса Пересип – с. Строганівка</i>	54	6 год.	Асфальтова дорога по косі. Ґрунтовка далі по території Приазовського національного природного парку глибоким піском.. Переправа через р. Молочна повз старий дерев'яний міст. Ґрунтовка далі природним парком, місцями зустрічається глибокий пісок, але переважно дорога, якою можна їхати. Асфальтована дорога від с. Степанівка Друга до с. Степанівка Перша і далі через с. Миронівка, с. Чкалове до с. Новокостянтинівка. Сильний вітер в обличчя, їхати проти якого дуже важко. Асфальтована дорога до с. Ботієве.	Приазовський національний природний парк. Ботієвська ВЕС
6	17.06	<i>с. Строганівка – м. Приморськ</i>	51	5 год.	Бруківка с. Строганівка. Асфальтована дорога до с. Райнівка і далі до с. Орлівка, перед яким зтяжний підйом. Постійно сильний вітер. Траса М 14. Вітер в обличчя ще сильніший, тому повертаємо на ґрунтовку вздовж посадки. Тут напрямок вітру змінюється і трішки легше пересуватися. Далі гарно накатана ґрунтова дорога полем до с. Преслав, ним асфальт аж до виїзду. Асфальтована дорога по пересіченій місцевості через с. Комишуватка до м. Приморськ. Міст через р. Обиточна і спуск.	Стоянка на березі моря. Пам'ятник загиблим воїнам у с. Строганівка. Меморіал у с. Орлівка
7	18.06	<i>м. Приморськ – м. Бердянськ</i>	38	3 год.	Асфальтована дорога вгору, на першому повороті вправо повз санаторії та бази відпочинку. Далі вгору підйом, потім спуск у місто і асфальт до виїзду з м. Приморськ. Асфальтована дорога, яка сполучає Приморськ з трасою М 14. Поступовий підйом і виїзд на трасу М 14. Дорога пересіченою місцевістю, на всьому відрізку підйоми змінюються спусками. Асфальтована дорога с. Азовське має недоліки, місцями гірша, іноді краща. Але спуски та підйоми незмінно присутні аж до в'їзду у м. Бердянськ. Асфальт до залізничного вокзалу.	Гарна стоянка на Бердянській косі
		Усього	277 км			

ТЕХНІЧНИЙ ОПИС МАРШРУТУ

День перший

12 червня 2018 року

ст. Новоолексіївка – с. Щасливцеве, гаряче джерело

Пройдено 35 км

Чистий ходовий час: 2 год. 20 хв.

Середня швидкість – 15 км/год.

Дороги з твердим покриттям – 35 км

Погодні умови: ясно

Вихід о 14 годині

Стали на ночівлю о 17 годині

Розпочинаємо маршрут походу з залізничної станції Новоолексіївка (фото 2), до якої ми прибули о 12.25 потягом з м. Суми. Збираємо велосипеди, перепаковуємо речі і вирушаємо на маршрут о 14 годині.

На перший денний перехід заплановано, порівняно невелику відстань, всього 35 км. А кінцевою точкою - є гаряче джерело, яке знаходиться на території Щасливцівської сільської ради Генічеського району Херсонської області, що на Арабатській стрілці.

Беремо напрямок на Пд Сх і їдемо трасою Р 47, яка пролягає вздовж залізничних колій (фото 3). Через 2 км (10 хв.) проминаємо перехрестя з трасою М 18 і продовжуємо рух в тому ж напрямку (фото 4). На шляху перетинаємо залізничний переїзд (фото 5) і тепер їдемо з іншого боку колій. І незадовго в'їжджаємо в м. Генічеськ (фото 6). Від перехрестя до Генічеська ми подолали 9 км і витратили 40 хв. ходового часу.

Фото 2. Вихід на маршрут

Фото 3. Їдемо трасою Р 47 вздовж залізничних колій

Фото 4. Продовжуємо рух за перехрестям трас: Р 47 та М 18

Фото 5. Перетинаємо залізничний переїзд

Фото 6. Біля стели на в'їзді в м. Генічеськ

Від Пн Зх околиці м. Генічеськ до гарячого джерела нам потрібно подолати 24 км шляху Арабатською стрілкою. Місцевість тут рівнинна, тому пройдемо вказану відстань доволі швидко, за 1 годину 30 хвилин.

Їдемо спочатку містом (фото 7), потім через 4 км перетинаємо протоку Тонка (фото 8) і потрапляємо на острів Крячий, а ще за 1,5 км через протоку Промоїна (фото 9) виїжджаємо з нього.

За протокою розпочинається Арабатська стрілка - піщана коса-півострів. Рухаємося далі 5 км асфальтом і проминаємо с. Генічеська Гірка (фото 10). За ним асфальтове покриття змінюється бетонкою. Проїжджаємо повз аквапарк «Оазис» (фото 11) і через 5 км фотографуємося на в'їзді в с. Щасливцеве (фото 12). Продовжуємо рух вздовж баз відпочинку єдиним шляхом по косі і через 8 км зупиняємося неподалік гарячого гейзера на березі Азовського моря.

Територія, на якій знаходиться джерело, від дороги відгороджена забором і вхід платний, 5 грн. з особи. Ми заплатили тільки за керівників, а дітей пропустили безкоштовно. Від дороги до пляжу їдемо ще 500 м. І ось омріяне море, бо саме про нього всю дорогу з м. Суми говорили діти.

Облаштовуємо бівуак (фото 13) на пляжі о 17 годині: ставимо намети, йдемо до джерела, що знаходиться посеред ринку на іншій стороні дороги і набираємо воду, навіть дрова для приготування їжі знаходимо неподалік. І ось нарешті є вільний час для купання в морі, гарячому джерелі та навіть походу до солоного озера.

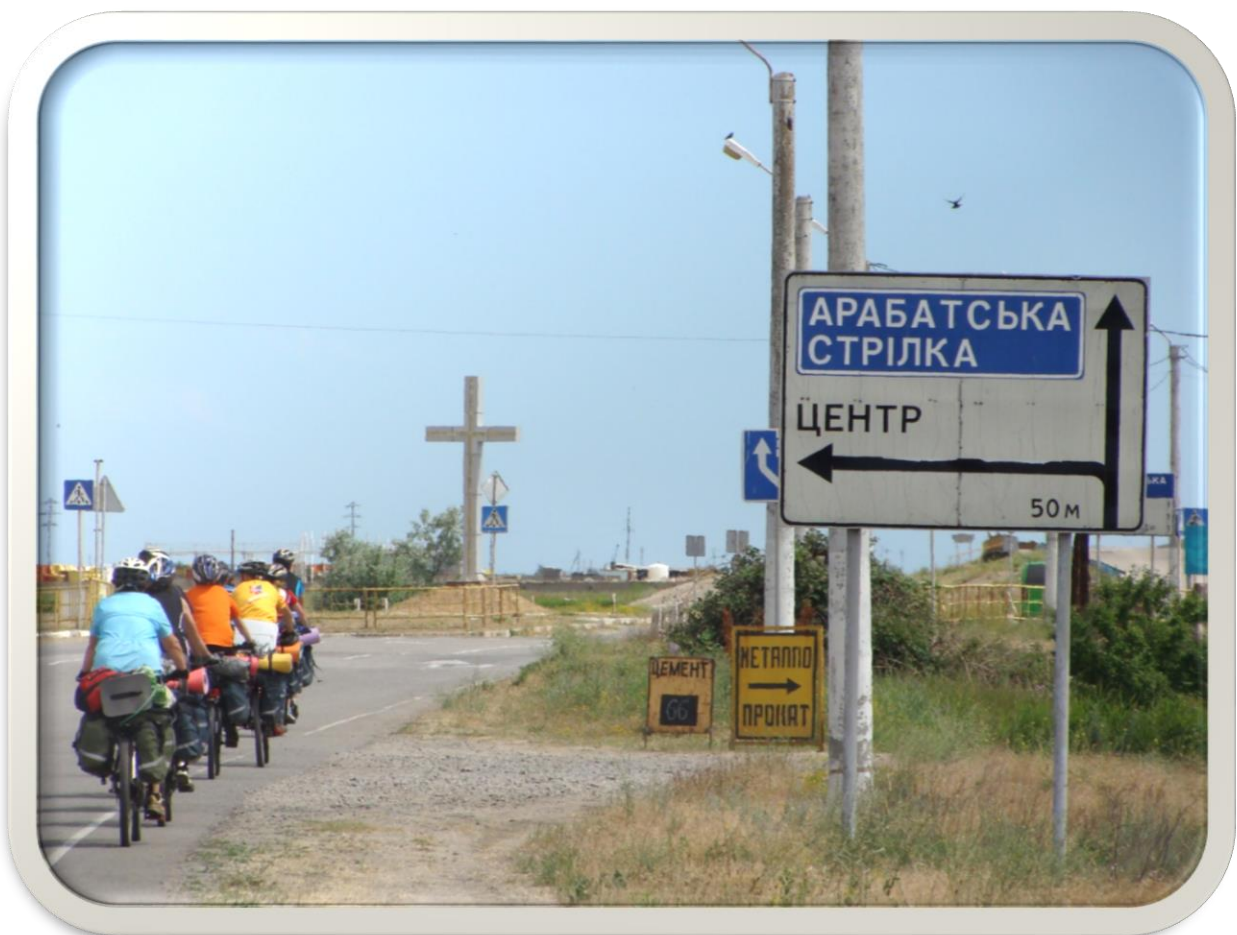

Фото 7. Продовжуємо рух містом Генічеськ

Фото 8. Перетинаємо протоку Тонка

Фото 9. Проїжджаємо протоку Промоїна

Фото 10. В'їжджаємо в с. Генічеська Гірка зі сторони Генічеська

Фото 11. Проїжджаємо повз аквапарк «Оазис»

Фото 12. Біля дорожнього знаку с. Щасливцеве

Фото 13. Білуак на березі Азовського моря

День другий
13 червня 2018 року
с. Щасливцеве, гаряче джерело – с. Приморське
Пройдено 54 км

Чистий ходовий час: 3 год. 50 хв.

Середня швидкість – 14 км/год.

Погодні умови: ясно, спека

Грунтові дороги – 13 км

Дороги з твердим покриттям – 41 км

Вихід о 9 годині

Стали на ночівлю о 17 годині

Сьогоднішня подорож продовжиться Генічеським районом Херсонської області.

Виходимо на маршрут о 9 годині (фото 14). Від місця стоянки вирушаємо повз гаряче джерело (фото 15) 500 м до дороги, беремо напрямок на Пн і в зворотному напрямку їдемо до м. Генічеськ.

До в'їзду у м. Генічеськ ми повинні подолати 20 км шляху. Проминаємо с. Щасливцеве, с. Генічеська Гірка, фотографуємося біля стели Арабатська стрілка (фото 16) і за 1 годину 20 хвилин ходового часу в'їжджаємо в м. Генічеськ (фото 17).

Звертаємо вправо (Пн Сх) вулицею міста і піднімаємося вгору. Далі на перехресті повертаємо ще раз вправо на Сх іншою вулицею (фото 18) і незадовго – вліво, на центральну вулицю, яка приводить нас до виїзду з міста. Справа від дороги фотографуємося біля корабля (фото 19). Містом ми проїхали 6 км і витратили 30 хв.

Їдемо трасою Т 22 09 в напрямку с. Придорожнє (Пн Сх), спочатку дорога майже впритул підходить до моря (фото 20), а потім поступово віддаляється від нього (фото 21). Проминаємо с. Подорожнє (на карті Придорожнє) (фото 22), с. Азовське (стара назва с. Фрунзе) (фото 23). Від виїзду з Генічеська до в'їзду в Азовське ми проїхали 9 км і витратили 40 хв. ходового часу.

Траса повернула вліво, а ми продовжуємо рух в тому ж напрямку на с. Стокопані. За 3 км вулицями с. Азовське повертаємо вправо ґрунтовкою (фото 24) і через 1 км розпочинається кам'янка. Але пересуватися нею дуже важко, тому їдемо 3 км ґрунтовкою, яка накатана поряд (фото 25). В'їжджаємо в с. Стокопані (фото 26). Звертаємо вліво, об'їжджаємо озеро і за 2 км селом змінюємо напрямок руху на Сх. Дорога з піщано-гравійним покриттям (фото 27). Їдемо нею 5 км до повороту на с. Приморське (колишня Комісаровка). Змінюємо напрямок на Пд, тут дорога стає більш вузькою (фото 28) і через 2,5 км фотографуємося біля знаку с. Приморське (фото 29).

Тут ми зіткнулися з незвичною для нас проблемою. Перед тим, як стати на ночівлю, ми у найближчому населеному пункті завше набираємо воду для приготування їжі. Так вирішили вчинити і в Приморському, але виявилось, що воду в село подають тільки тричі на тиждень. Добре, що зустрілися щедрі місцеві жителі, які з своїх запасів виділили нам воду, за що ми були їм дуже вдячні. За 1 км розбитим асфальтом, а потім 1 км ґрунтовкою спускаємося до моря.

Організовуємо бівуак (фото 30) о 17 годині. Встановлюємо намети, приносимо дрова, готуємо вечерю і вечеряємо (фото 31). І знову є час насолодитися купанням у морі.

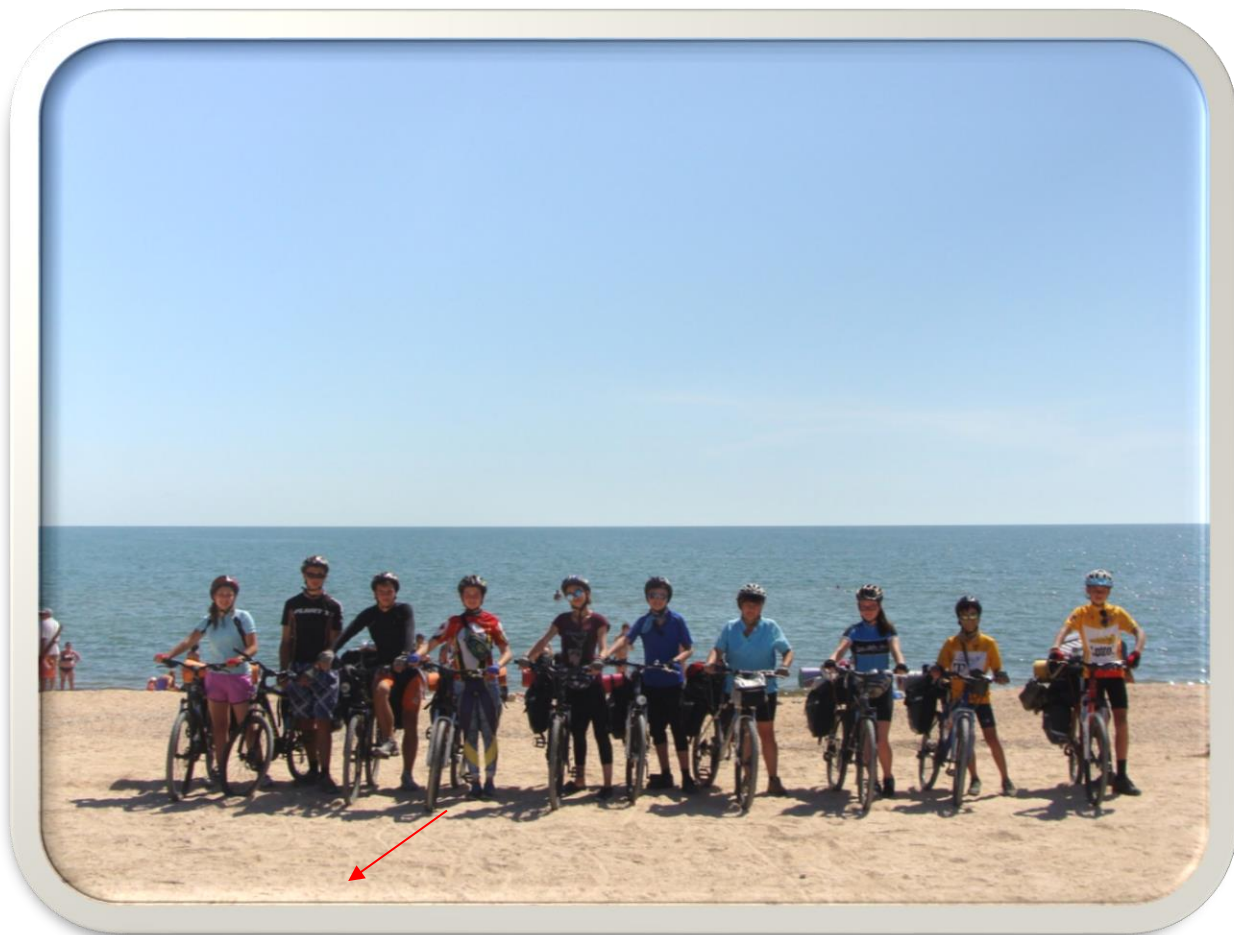

Фото 14. Перед виходом на маршрут на березі Азовського моря

Фото 15. Проїжджаємо повз гаряче джерело

Фото 16. Виїхали з Арабатської стрілки

Фото 17. Біля дорожнього знаку м. Генічеськ від Арабатської стрілки

Фото 18. Вулиця м. Генічеськ

Фото 19. На виїзді з м. Генічеськ

Фото 20. Дорога майже впритул підходить до Азовського моря

Фото 21. Асфальтова дорога в напрямку с. Придорожнє

Фото 22. Автобусна зупинка в с. Подорожнє (на карті Придорожнє)

Фото 23. Автобусна зупинка у с. Азовське (колишнє Фрунзе)

Фото 24. Повертаємо на ґрунтовку за с. Азовське

Фото 25. Ґрунтовка накатана паралельно з кам'янкою

Фото 26. В'їжджаємо в с. Стокопані зі сторони с. Азовське

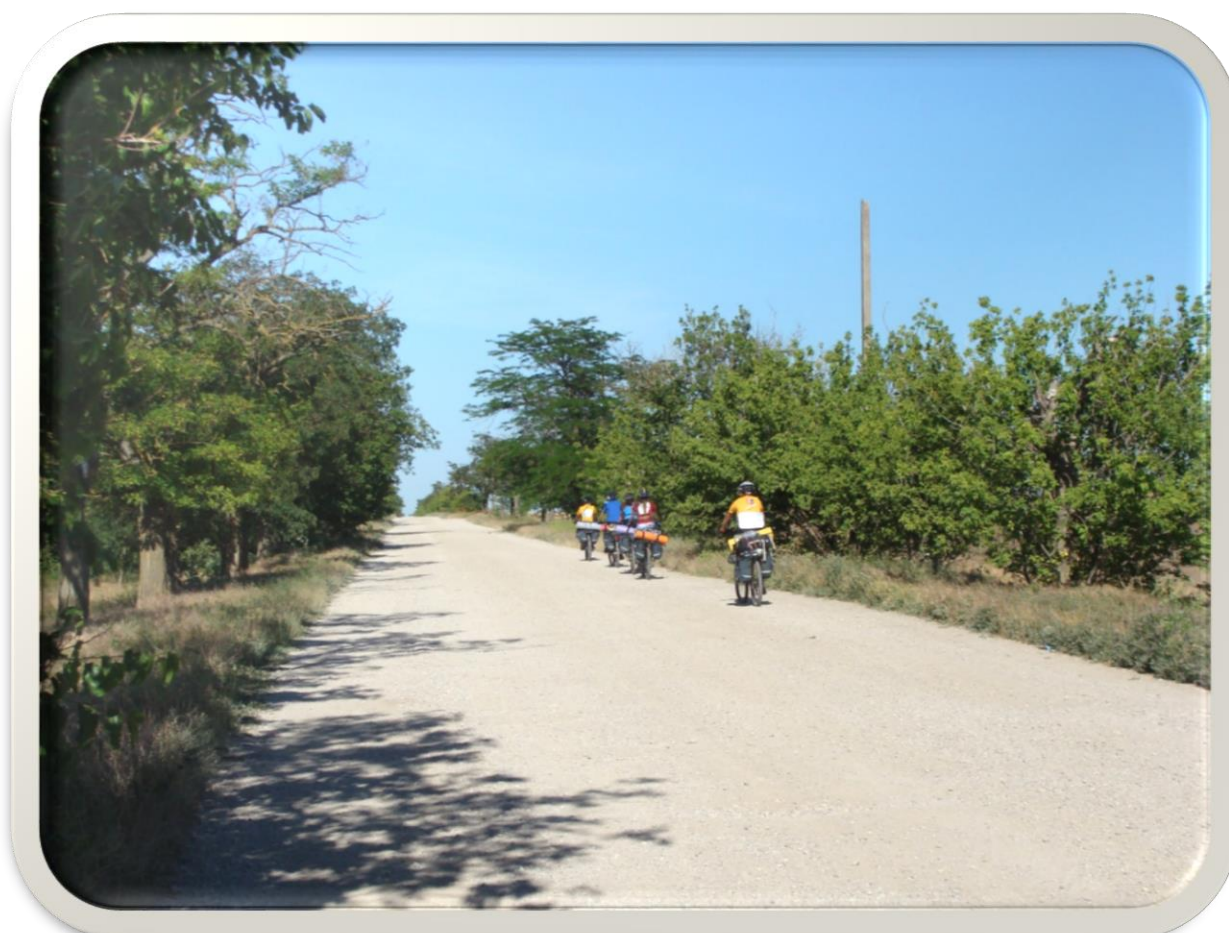

Фото 27. Дорога з піщано-гравійним покриттям між Стокопані та Приморське

Фото 28. Вузька дорога після повороту на с. Приморське

Фото 29. Фотографуємося біля знаку с. Приморське

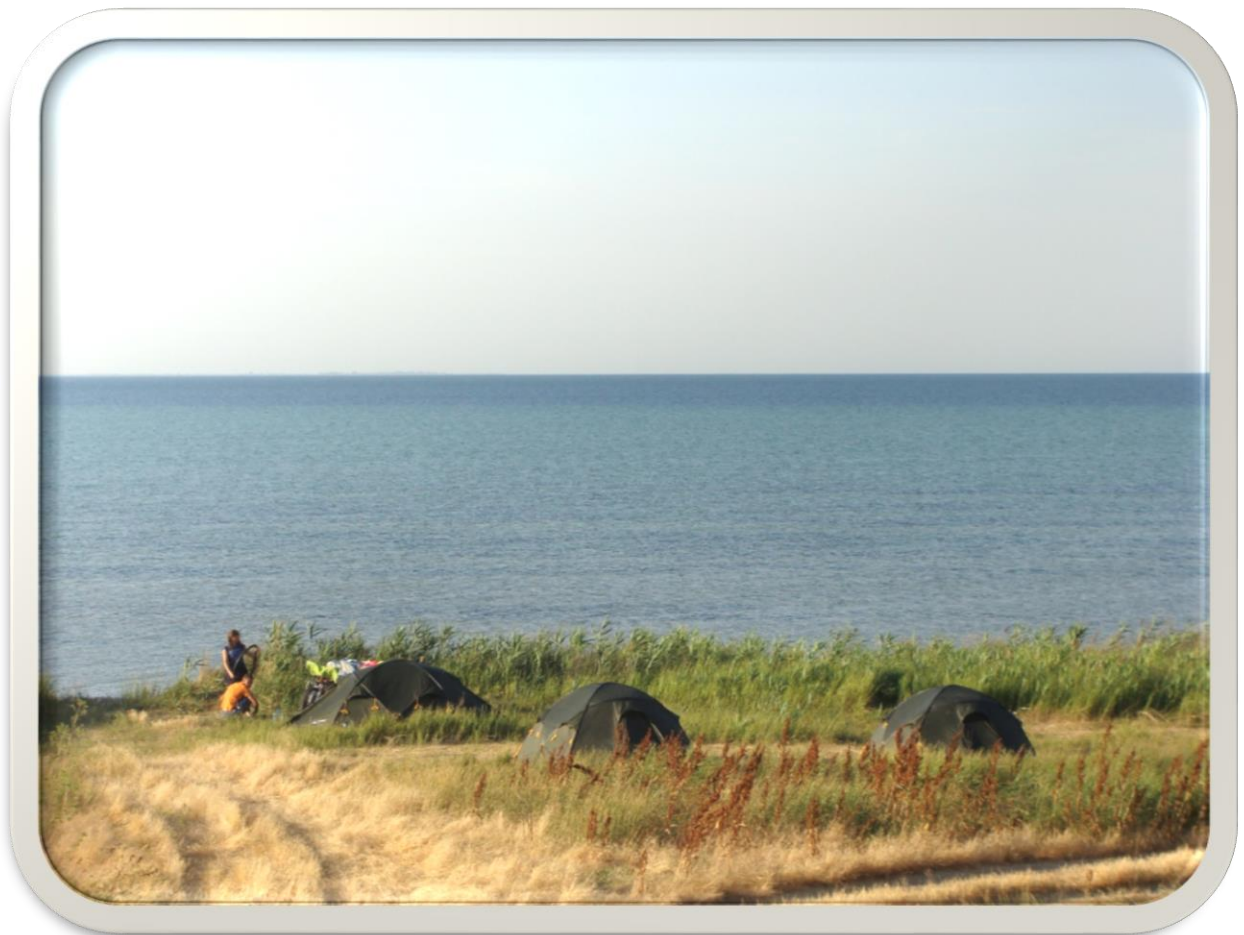

Фото 30. Бівуак на березі Азовського моря у с. Приморське

Фото 31. Вечеря на березі моря

Стали на ночівлю о 19 годині

Фото 32. Перед виходом від місця стоянки на березі Азовського моря

Фото 33. Їдемо ґрунтовкою вздовж Азовського моря

Фото 34. Місцями дорога підходить близько до берега

Фото 35. Грунтовка лісом майже зовсім заросла

Фото 36. Зупиняємося для заміни камери

Фото 37. Біля закинутої бази відпочинку «Озерне»

Фото 38. Грунтовкою їдемо знову вздовж моря

Фото 39. Грунтовка по берегу моря

Фото 40. Піщано-черепашкові відклади перешкоджають руху

Фото 41. Перехід старим залізним мостом

Фото 42. Обережно переводимо велосипеди

Фото 43. Ґрунтовкою прибуваємо до с. Атманай

Фото 44, 45. Капличка та колодязь зі смачною водою у с. Атманай

Фото 46. Грунтовка дамбою через Утлюцький лиман

Фото 47. Їдемо грунтовкою поряд старої бетонки

Фото 48. Фотографуємося біля стели смт. Кирилівка

Фото 49. Бівуак на березі Азовського моря на косі Пересип

День четвертий
15 червня 2018 року
Коса Пересип, смт. Кирилівка
Якимівський район Запорізької області
Днювання
Погодні умови – ясно, спека

Місце бівуаку для днявання вибране тут саме тому, що після третього ходового дня вже хочеться відпочити, купатися у теплому морі (фото 50, 51). Всі умови для цього є. А ще ми запланували приготувати незвичну для походу страву – вареники (фото 52, 53).

Наша мрія збулася, ми гарно відпочили і готові до наступного переходу!

Фото 50, 51. Купання в морі

Фото 52, 53. Робимо вареники з вишнями під час днівки

День п'ятий
16 червня 2018 року
Коса Пересип – с. Строганівка
Пройдено 54 км
Чистий ходовий час: 6 год.
Середня швидкість – 9 км/год.
Погодні умови: перемінна хмарність, дуже вітряно
Грунтові дороги – 10 км
Дороги з твердим покриттям – 44 км
Вихід о 10 годині **Стали на ночівлю о 19 годині**

Сьогодні ми повинні з Якимівського району переїхати до Приазовського району Запорізької області.

З місця днювання (фото 54) вирушаємо о 10 годині. Від місця стоянки виїжджаємо на асфальтову дорогу і продовжуємо рух по косі (фото 55) в Пн Сх напрямку. Дорога переходить у ґрунтову (фото 56) і ще через 2 км під'їжджаємо до шлагбауму (фото 57) за яким розпочинається територія Приазовського національного природного парку і Приазовського району.

Далі вимушені йти пішки, бо під ногами глибокий пісок. Через 1 км підходимо до переходу через р. Молочна. Старий дерев'яний міст майже зовсім зруйнований і ми переправляємося по річці (фото 58). Нам дуже пощастило, що води майже немає (фото 59). Рухаємося ґрунтовкою далі (фото 60) 5,5 км, місцями зустрічається глибокий пісок, але переважно дорога, якою можна їхати (фото 61). Переїжджаємо маленьку річечку (фото 62), бачимо попереду будинки с. Степанівка Друга і знак, що територія природного парку закінчилася. Їдемо ще 1,5 км ґрунтовкою. Ґрунтовими дорогами ми подолали десять кілометрів і витратили на це 1,5 години ходового часу.

Виїжджаємо на асфальтовану дорогу (фото 63), якою за 1,5 км потрапляємо в с. Степанівка Перша (фото 64). Напрямок нашого руху незмінний – Пн Сх.

Характеризуючи наступні 24 км шляху до с. Новокосянтинівка, хочеться відмітити, що пролягають вони асфальтованими дорогами середньої якості (фото 65). Єдиною перешкодою є сильний вітер в обличчя, їхати проти якого дуже важко, тому подолаємо вказану відстань не дуже швидко, аж за 2 години.

Проминаємо с. Миронівка (фото 66), с. Чкалове (фото 67) і прибуваємо в с. Новокосянтинівка (фото 68).

З Новокосянтинівки вже видно вітряки Ботієвської вітроелектростанції. Асфальтована дорога на цьому відрізку стала гірша (фото 69) ще й з'явився хоч маленький, але рельєф (фото 70). Наступні 8 км постійно бачимо вітряки (фото 71, 72). Ось і ВЕС попереду (фото 73). Подолали цей відрізок аж за 1 годину, бо вітер вимотував і забирав всі сили. Зате стало зрозуміло, чому саме в цьому місці збудували ВЕС, бо тут постійні вітри.

За 7,5 км асфальтованою дорогою з новим покриттям прибуваємо у с. Ботієве (фото 74) (1 год.). Їдемо 2 км вулицею села, в центрі повертаємо вправо на бруківку і за 1 км виїжджаємо за село. Між селами Ботієве та Строганівка русло р. Корсак роздвоюється, а посередині лісок. Саме в ньому і розбиваємо бівуак (фото 75) о 19 годині.

Фото 54. Перед виходом із місця ночівлі на косі Пересип

Фото 55. Продовжуємо рух по косі Пересип

Фото 56. Грунтова дорога по косі Пересип

Фото 57. В'їжджаємо до Приазовського національного природного парку

Фото 58. Старий дерев'яний міст через р. Молочна

Фото 59. Переправляємося по річці Молочна

Фото 60. Грунтовка Приазовським національним природним парком

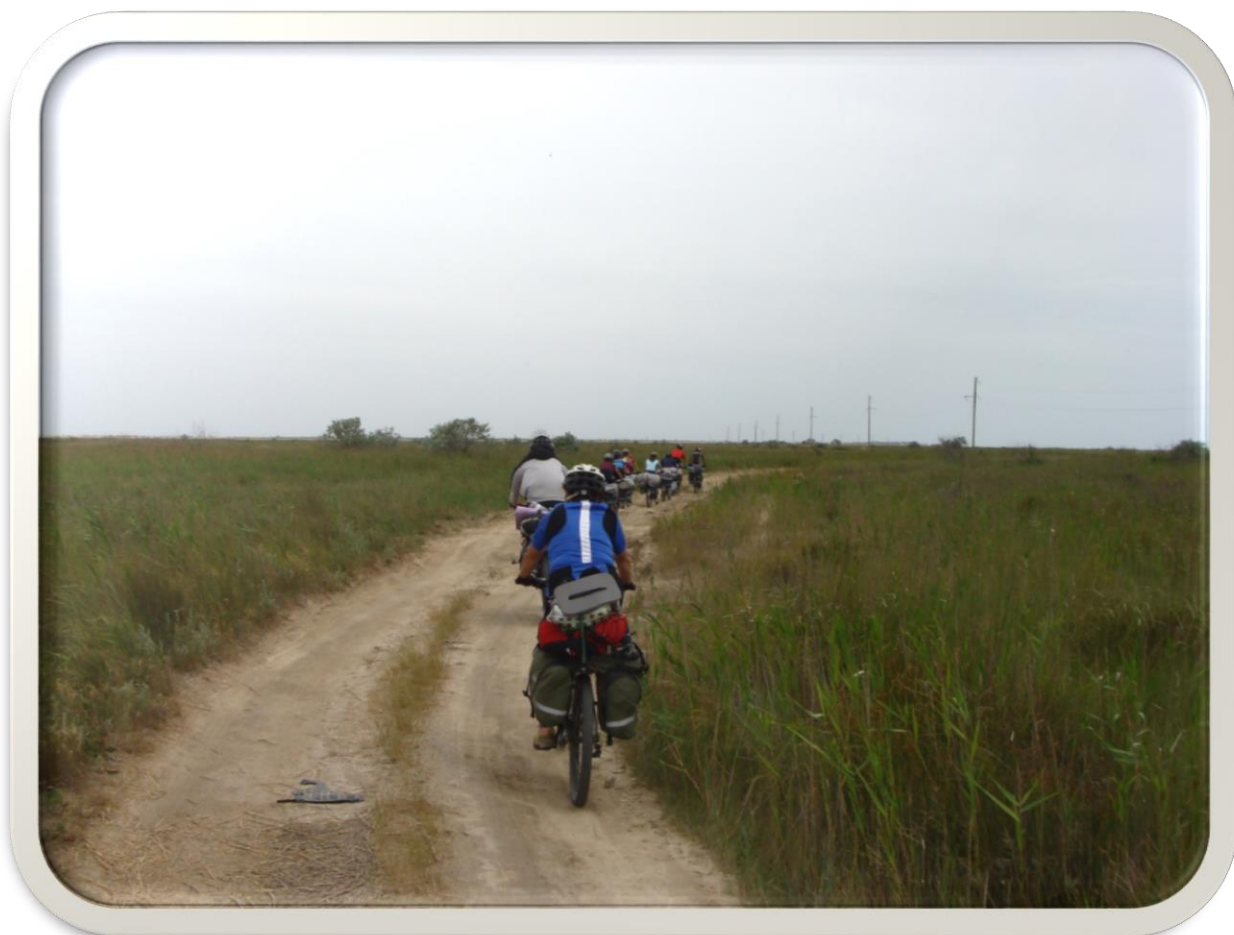

Фото 61. Місцями розбитий пісок, але переважно дорога, якою можна їхати

Фото 62. Переїжджаємо маленьку річечку

Фото 63. Виїжджаємо на асфальтовану дорогу у с. Степанівка Друга

Фото 64. Автобусна зупинка у с. Степанівка Перша

Фото 65. Асфальтована дорога між селами Степанівка Перша і Миронівка

Фото 66. Проминаємо с. Миронівка

Фото 67. В'їжджаємо в с. Чкалове

Фото 68. Біля дорожнього знаку с. Новокостянтинівка

Фото 69. Розбита асфальтована дорога

Фото 70. Дорога пролягає рельєфом

Фото 71. Наступні 8 км постійно бачимо вітряки ВЕС

Фото72. Дорога неподалік вітряків

Фото 73. Попереду Ботієвська вітроелектростанція

Фото 74. В'їжджаємо у с. Ботієве

Фото 75. Бівуак між селами Ботієве і Строганівка

День шостий
17 червня 2018 року
с. Строганівка – м. Приморськ
Пройдено 51 км
Чистий ходовий час: 5 год.
Середня швидкість – 10,2 км/год.
Погодні умови: перемінна хмарність
Грунтові дороги – 8 км
Дороги з твердим покриттям – 43 км

Вихід об 10 годині

Стали на ночівлю о 18 годині

В наступний денний перехід ми повинні з Приазовського району потрапити до Приморського.

Ранок видався сонячним і начебто зменшився вітер, але коли виїхали на дорогу, ми зрозуміли, що помилилися - знову прийдеться їхати йому назустріч.

Від місця ночівлі о 10 годині виходимо на бруківку і їдемо в Сх напрямку повз знак с. Строганівка (фото 76). Повертаємо вправо, а потім вліво за вказівником на с. Райнівка, прямуємо асфальтованою дорогою (фото 77). На в'їзді фотографуємося біля знаку с. Райнівка (фото 78). Ми проїхали 8 км (40 хв.).

Продовжуємо рухатися 6 км до с. Орлівка (фото 79) в Пн Сх напрямку, перед селом долаємо затяжний підйом. Проїжджаємо вулицею Орлівки (фото 80) 2,5 км, а ще за 2,5 км виїжджаємо на трасу М 14 (фото 81). Рух транспорту інтенсивний, тому їдемо компактною колоною, дотримуючись дистанції. На трасі вітер в обличчя ще сильніший, тому при першій же можливості, через 6 км, повертаємо на ґрунтовку вправо (фото 82) вздовж посадки. Вітер боковий і трішки легше пересуватися. Далі виїжджаємо на гарно накатану польову дорогу (фото 83) і їдемо нею 5 км. Попереду бачимо село (фото 84), звертаємо вправо і через 3 км потрапляємо до нього. Це с. Преслав, їдемо ним 3 км по асфальту (фото 85) аж до виїзду (фото 86).

10 км шляху до м. Приморськ пролягають по пересіченій місцевості, долаємо їх за 1 годину.

Проминаємо с. Комишуватка (фото 87) і прибуваємо до м. Приморськ (фото 88).

Їдемо містом 3 км, повертаємо вправо в сторону моря, переїжджаємо міст через р. Обиточна (фото 89) і спускаємося (фото 90) 2 км до пляжу.

Залишаємо велосипеди біля огорожі і йдемо вибрати місце для наметів. Його ми знаходимо за 100 м. Проводимо по глибокому піску наш транспорт вправо на косу і стаємо на ночівлю (фото 91) о 18 годині.

На березі є переодягальні, туалети, урни для сміття. Тільки-но ми приїхали на пляж, до нас одразу підійшли два чоловіки, які зацікавлено розпитували про похід, а потім запропонували свою допомогу. Водою ми запаслись заздалегідь, то вони визвались привезти нам дрова для приготування їжі. За це ми були їм вдячні, бо дров вистачило на приготування вечері і сніданку.

Фото 76. Бруківка на в'їзді у с. Строганівка

Фото 77. Асфальтована дорога між селами Строганівка та Райнівка

Фото 78. Проминаємо с. Райнівка

Фото 79. На в'їзді в с. Орлівка зі сторони с. Райнівка

Фото 80. Їдемо вулицею с. Орлівка

Фото 81. Виїжджаємо на трасу М 14

Фото 82. Їдемо ґрунтовкою вздовж посадки

Фото 83. Ґрунтова дорогу полем

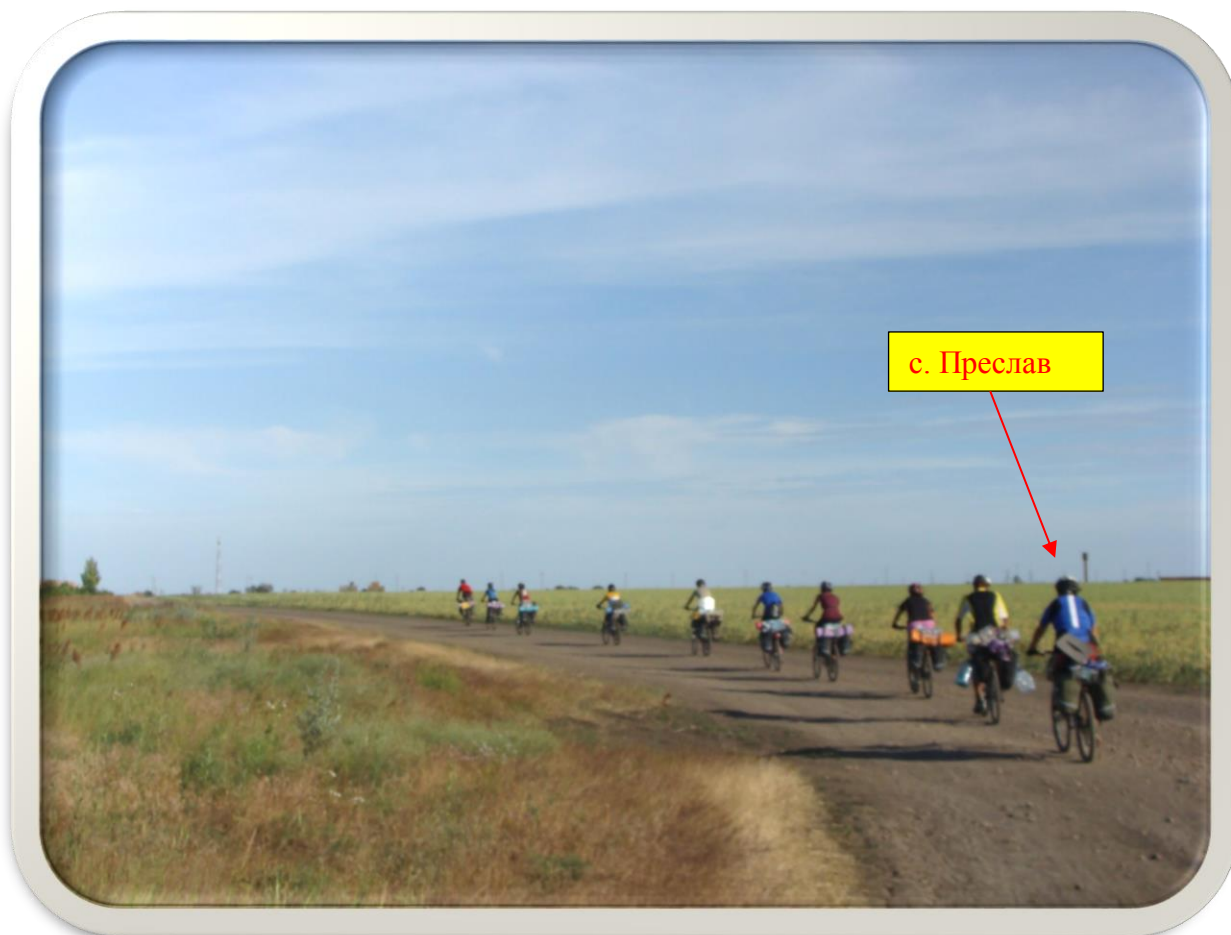

Фото 84. Грунтова дорогу до с. Преслав

Фото 85. Асфальтована дорога вулицею с. Преслав

Фото 86. На виїзді з с. Преслав

Фото 87. Проминаємо с. Комишуватка

Фото 88. В'їжджаємо в м. Приморськ

Фото 89. Переїжджаємо мостом р. Обиточна

Фото 90. Спускаємося до пляжу у м. Приморськ

Фото 91. Місце ночівлі на пляжі м. Приморськ

День сьомий
18 червня 2018 року
м. Приморськ – м. Бердянськ
Пройдено 38 км
Чистий ходовий час: 3 год.
Середня швидкість – 12,7 км/год.
Погодні умови: перемінна хмарність
Дороги з твердим покриттям – 38 км

Вихід о 10 годині

Закінчили маршрут о 16 годині

Сьогодні ми повинні подолати завершальний відрізок шляху до м. Бердянськ і з Приморського району потрапити до Бердянського.

Виходимо на маршрут о 10 годині. Від місця стоянки (фото 92) виїжджаємо на асфальтовану дорогу і рухаємося нею поступово вгору, на першому повороті звертаємо вправо на Пн Сх. Їдемо 3 км вулицею повз санаторії та бази відпочинку (фото 93) до повороту вліво. Піднімаємося спочатку вгору, потім спускаємося вниз у місто (1 км). Міською вулицею (фото 94) прямуємо ще 2 км до виїзду з м. Приморськ. Рухаємося далі асфальтованою дорогою (фото 95), яка сполучає Приморськ з трасою М 14. Долаємо поступовий підйом і через 4 км потрапляємо на трасу М 14 (фото 96). Нам пощастило: траса була досить вільна і ми мали змогу спокійно рухатися нею. Так проїжджаємо 6 км до границі двох районів: Приморського та Бердянського.

На проходження шістнадцяти кілометрів від пляжу у м. Приморськ до границі Приморського району ми витратили 1 годину.

До кінцевої точки нашої мандрівки нам залишилося подолати ще 16 км шляху. Характеризуючи відстань, яка залишилася, важливо відмітити, що пролягає вона пересіченою місцевістю, на всьому відрізку підйоми змінюються спусками. Тому подолаємо вказані кілометри за 1,5 години.

Продовжуємо рух трасою М 14, а коли вона звернула вліво, ми спускаємося трасою Н 30 до с. Азовське (фото 97). Асфальтована дорога селом має недоліки: то гірша, то краща. Але спуски та підйоми незмінно присутні аж до в'їзду у м. Бердянськ (фото 98).

Продовжуємо рух містом 6 км (30 хв.) до залізничного вокзалу (фото 99).

Ми прибули до кінцевої точки нашого переходу - м. Бердянськ - о 16 годині. Похід пройшли без змін і відхилень від запланованого маршруту. Дистанцію завершено!

А ми їдемо організовувати бівуак на Бердянську косу, бо поїзд у нас з м. Бердянськ на наступний день, а не використати можливість зайвий раз скупатися в морі було б нерозумно. Зупиняємося неподалік від початку коси на пляжі «Бухта». Облаштовуємо бівуак: встановлюємо намети прямо на пляжі; на іншій стороні дороги під деревами організовуємо вогнище; вішаємо тент від сонця, бо використовувати грибочки на пляжі коштує 70 грн. за годину; воду для приготування вечері ми привезли з собою, а вранці набираємо в ресторані поряд (2 грн. 1 літр); за окрему плату можна сходити в душ.

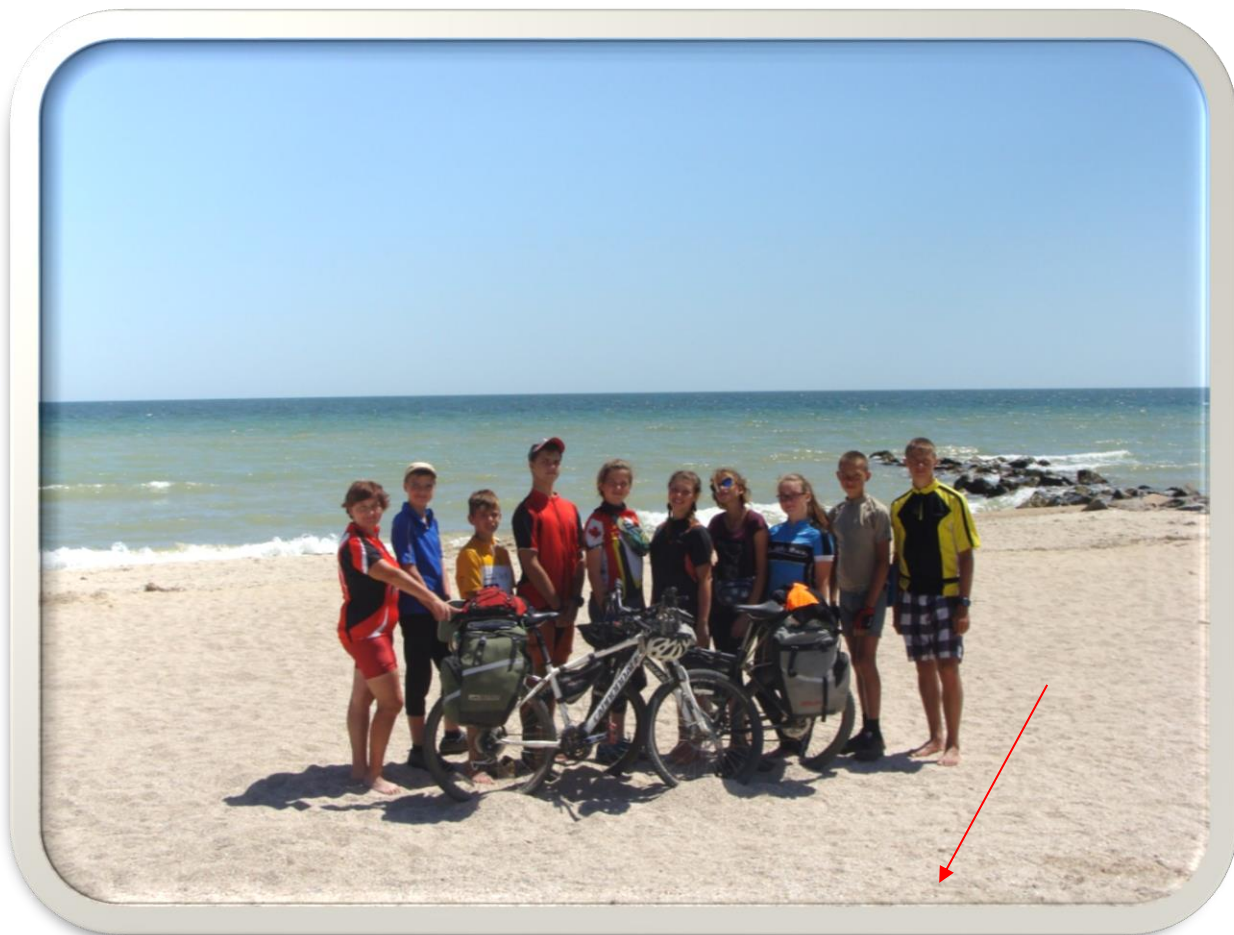

Фото 92. Перед виходом на маршрут на пляжі м. Приморськ

Фото 93. Їдемо у м. Приморськ повз санаторії та бази відпочинку

Фото 94. Їдемо міською вулицею Приморська

Фото 95. Асфальтована дорога, яка сполучає Приморськ з трасою М 14

Фото 96. Виїжджаємо на трасу М 14 від м. Приморськ

Фото 97. Спустилися трасою Н 30 до в'їзду в с. Азовське

Фото 98. На в'їзді у м. Бердянськ

Фото 99. Кінцева точка походу – залізничний вокзал у м. Бердянськ

ОПИС КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ НА МАРШРУТІ

Херсонська та Запорізька області багаті на краєзнавчі та природні об'єкти.

Плануючи маршрут походу, ми вибрали темою наших краєзнавчих спостережень **«Безцінні перлини півдня України»**.

Готуючись до походу, всі учасники виконували завдання: знаходили повідомлення про історичні та природні об'єкти, повз яких проходить нитка маршруту (додаток 2).

Всі історичні та природні об'єкти відвідали під час активної частини подорожі:

- схиляли голови біля меморіалів пам'яті загиблим в боях в роки Другої Світової війни у селі Строганівка (фото 100, 101) та с. Орлівка (фото 102);
- набрали смачної води біля каплички (фото 44, 45), збудованої в честь Святого Миколи Чудотворця в пам'ять загиблим морякам, рибакам і подорожувальникам у с. Атманай і були вражені коли на мармуровій плиті каплички прочитали прізвище нашого земляка-альпініста О. Ростального, який загинув на Кавказі (фото 103, 104);
- побували на Арабатській стрілці – піщаній косі-півострові та скупалися у солоному озері та гарячому джерелі (фото 13, 14, 15, 105, 106);
- проїхали Приазовським національним природним парком (фото 60, 61, 62);
- відпочили та насолодилися гарним морем на Бердянській косі (фото 107, 108, 109, 110);
- відчули неймовірну потужність вітру, який рухає вітряки Ботієвської вітроелектростанції (фото 71,72,73).

Звіт про похід було презентовано на підсумковій конференції обласного етапу змагань зі спортивних туристських походів 2-3 грудня 2018 року в Сумському ОЦПО та РТМ (фото 111).

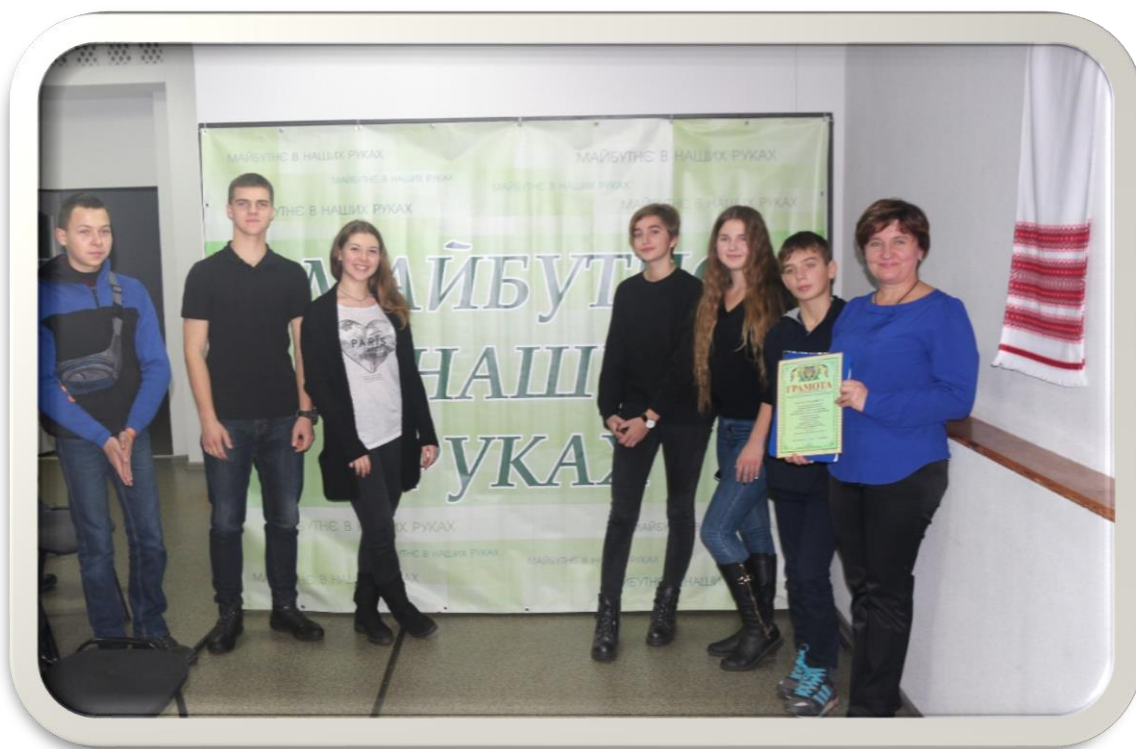

Фото 111. Підсумкова конференція

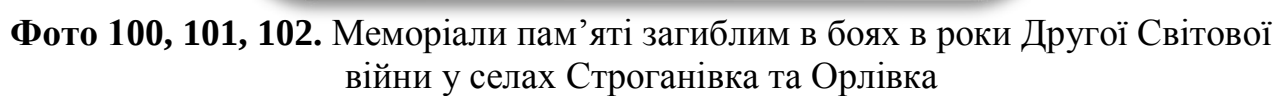

Фото 103, 104. Капличка у с. Атманай

Фото 105, 106. Солоне озеро та гаряче джерело

Фото 107, 108, 109, 110. Стоянка на Бердянській косі

ПІДСУМКИ. ВИСНОВКИ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Похід було пройдено у заявлені терміни всією групою. Відхилень від запланованого маршруту не було.

При плануванні маршруту була використана програма GPSies.com та Okad для більш точних розрахунків кілометражу.

Під час походу використовували карти Генерального штабу М 1:100 000 для всього походу.

Всі відстані, які подолали під час походу, проміряні двома велосипедними комп'ютерами.

Район подорожі вибраний таким чином, щоб перешкоди, що зустрічаються на місцевості, не потребували додаткового туристського спорядження для їх подолання.

Маршрут пролягає територією з добре розвиненою сіткою доріг. У разі виникнення аварійної ситуації виходи з маршруту на автомобільні шляхи: з ділянки Приморське – Атманай: на трасу М 18, з ділянки Коса Пересип – Степанівка Друга: на трасу Т 08 20, з ділянки Строганівка – Приморськ: на трасу М 14.

Під час походу використовувалося спеціальне спорядження, що рекомендується для велосипедних походів: велосипедні рюкзаки (зі світловідбиваючими смужками), велокаски, велоперчатки. Для походу були використані спортивні велосипеди (mounting bike), завдяки цьому весь маршрут було пройдено без особливих ускладнень.

Для такої подорожі рекомендується мати ремнабір: кілька запасних камер; набір для ремонту велокамер; велосипедний цеп; змазка для цепу; набір велосипедних ключів (шестигранників і ріжкових); насос.

Місця ночівель у цьому поході можуть бути рекомендовані для всіх категорійних походів з пішохідного та велосипедного туризму. Питну воду, за потребою можна набирати у населених пунктах, хоча в багатьох вода привозна. Місцеві жителі привітні і завжди готові допомогти і воду для нашої групи давали безкоштовно і на перше ж прохання.

Маршрут багатий на природні пам'ятки та мальовничі куточки. Рекомендуємо: покатися в гарячому джерелі та спробувати поплавати у солоному озері за с. Щасливцеве Генічеського району;

відпочити, помилуватися краєвидами Азовського моря у с. Щасливцеве, с. Приморське, с. Атманай, смт. Кирилівка, коса Пересип, с. Строганівка, м. Приморськ, м. Бердянськ.

Маршрут цікавий у спортивному і краєзнавчому аспектах.

Для його подолання учасникам потрібно мати гарну фізичну й технічну підготовку. Найкращий період для проведення подорожі червень-серпень. Через ймовірність опадів потрібно мати накидки від дощу.

Усі учасники походу перед виходом на маршрут здали залік на знання «Правил дорожнього руху України». Завдяки цьому під час походу не було жодного інциденту.

Інформація про похід розміщена на сайті: www.osro.sumy.ua

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Під'їзд до початку та від'їзд з місця закінчення маршруту:

Суми - Новоолексіївка щоденно. Відправлення зі ст. Суми о 21.09, прибуття до ст. Новоолексіївка о 12.25.

Бердянськ – Київ, потяг 116 П, час відправлення о 18.04, прибуття на ст. Київ об 11.00, відправлення зі ст. Київ потягом 045 Л о 12.06, прибуття до ст. Суми о 18.00.

Інформація про музеї

Культурно відпочити можна в п'яти музеях міста Бердянськ

- Чудовим знайомством з Бердянськом стане відвідання **Музею історії міста**, що знаходиться неподалік від автостанції (вул. Дюміна, 15).
- Дізнатися про видатних бердянців, історію та природу Приазов'я, а також побачити інтер'єри традиційних сільських хат XIX ст. можна в **Бердянському краєзнавчому музеї** (пр. Перемоги, 14).
- Легендарній родині Шмідтів присвячений **меморіальний будинок-музей П.П. Шмідта** (вул. Шмідта, 8).
- Майже на самій набережній розташувався невеликий **музей «Подвиг»** (вул. Свердлова, 10).
- Зануритися у світ зображального мистецтва і малої пластики краще всього у **художньому музеї ім. І. Бродського** (вул. Маркса, 29).

РОБОЧА КАРТА МАРШРУТУ

Масштаб 1 : 100 000

в 1 см –1 км

Умовні позначки

місце початку походу
і завершення походу

маршрут походу

місце ночівель

12.06

місце днювання

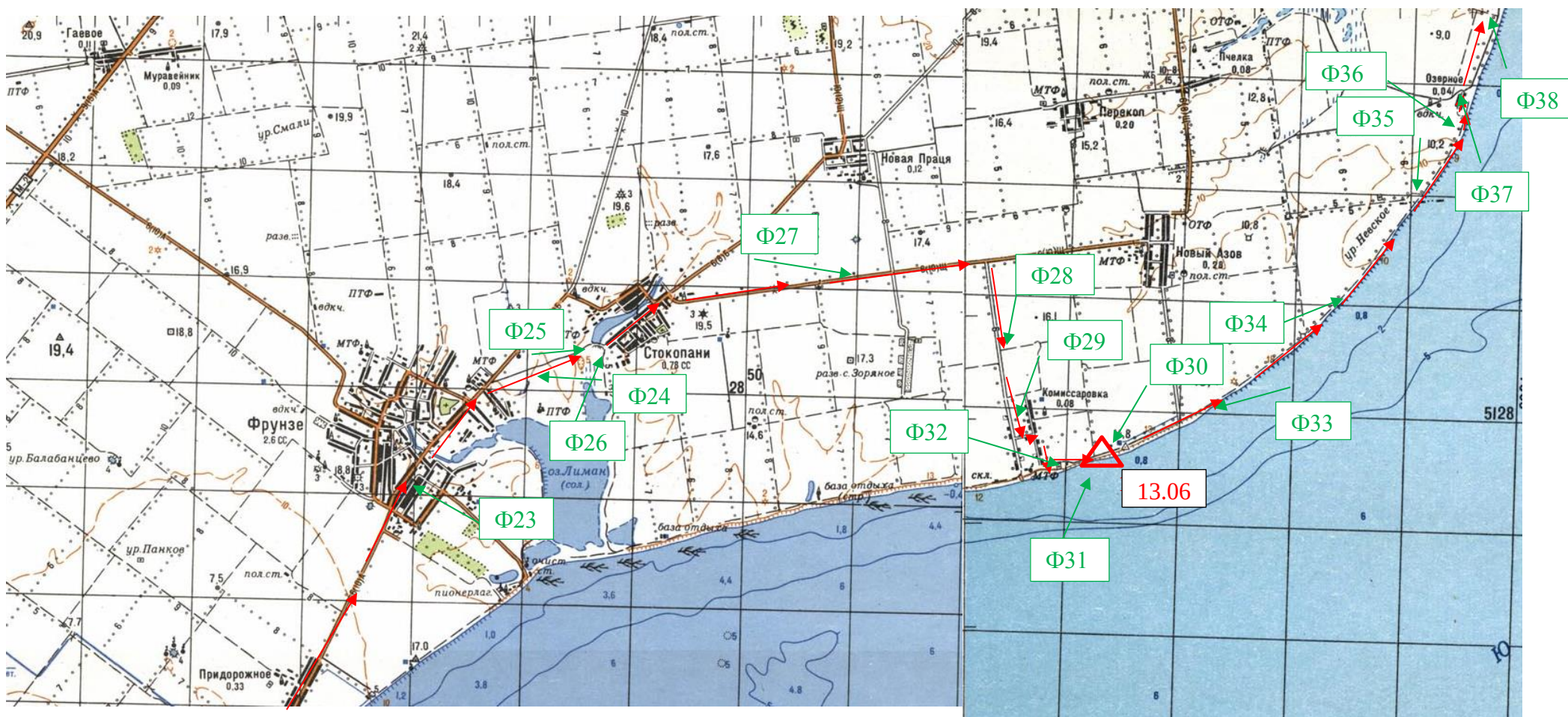

об'єкти, рекомендовані для огляду

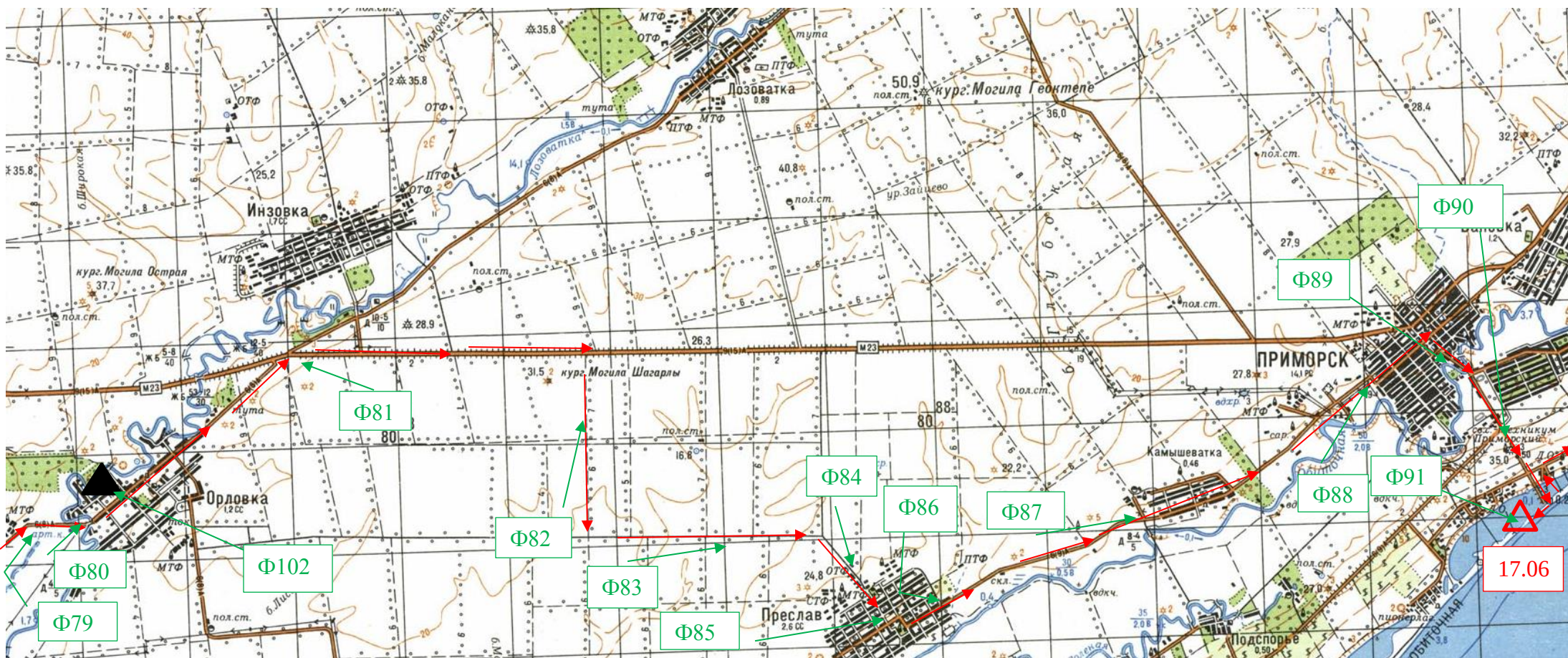

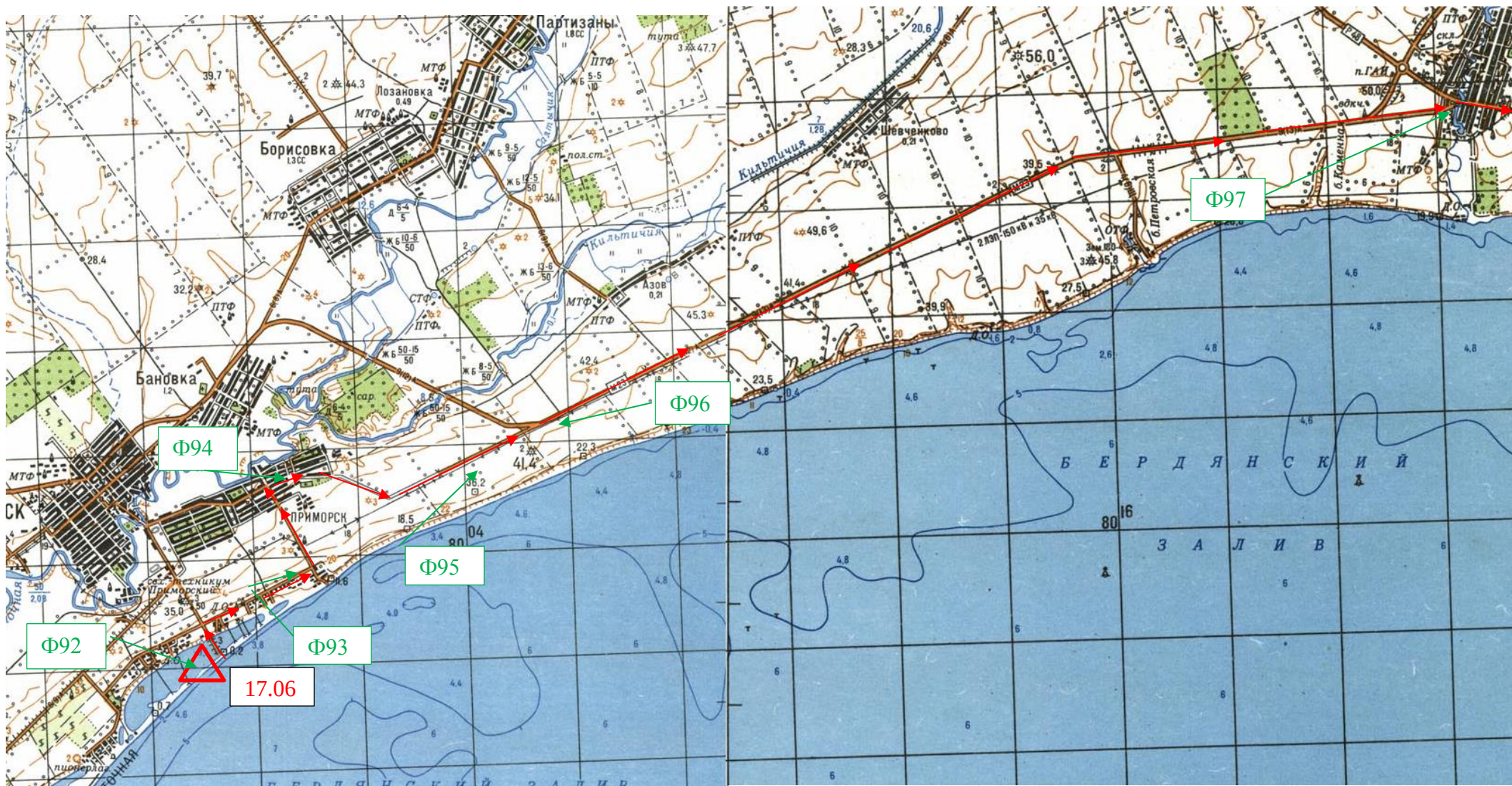
фотографії та напрямок зйомки

СПОРТИВНОГО ТУРИСТСЬКОГО ПОХОДУ

МАРШРУТНА КНИЖКА № 168 вено / 18

Маршрутна книжка вважається недійсною без штампів туристської маршрутно-кваліфікаційної комісії

2018 p.

[illegible]

У складі 11 осіб здійснює з «12» 2024 р. до

«18» записи 20 18 г. бесценности ноля I карепн

скадності у районі Державної Заповідної інстації мапується:

(географічний район походу)

а). Мордовичка - в. Гаврилец - с. Златоустовское,
вдоль границы (граница с. Гаврилец) - с. Покровское -
с. Ивановское - с.п. Коповичка - село Петровское -
с. Беляевка Топова - с. Белье - с. Споровичка -
д. Покровское - д. Петровское

Керівник групи:

Корвалюс грымт:
Марселеата 302 Франсуаиза 3. Мартин-
(примитивне, 10 и. по беглову, плувно)

Заступник керівника:

Заступник керівника:
Михайло Іванович Євдокимов
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

(приложение, 1м 2, по Батюковой, 1999г)

Керівник закладу, який проводить похід

Tuxenno N.B.

M.I.T.

Эпиграмм, им'я, по Гартскому, титано)

2. СКЛАД ГРУПИ *

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження (день, місяць, рік)	Місце роботи або навчання (повна назва, посада, № телефону)
1.	Маруховська Анастасія Вікторівна	14.08.1968	КЗ СОР - 025170 м. Річ
2.	Маруховська Анастасія Вікторівна	27.10.1966	КЗ СОР - 025170 м. Річ
3.	Сухомлин Валерія Володимирівна	09.04.2001	КЗ СОР - 025170 м. Річ
4.	Григорук Максим	20.02.2004	КЗ СОР - 025170 м. Річ
5.	Семенов Сергій Олександрович	01.03.2004	КЗ СОР - 025170 м. Річ
6.	Васильченко Сергій Вікторович	23.05.2001	КЗ СОР - 025170 м. Річ
7.	Васильченко Віталій Вікторович	25.06.2001	КЗ СОР - 025170 м. Річ
8.	Васильченко Анастасія Вікторівна	06.03.2002	КЗ СОР - 025170 м. Річ
9.	Васильченко Сергій Вікторович	22.01.2004	КЗ СОР - 025170 м. Річ
10.	Васильченко Анастасія Вікторівна	03.09.2001	КЗ СОР - 025170 м. Річ
11.	Васильченко Анастасія Вікторівна	20.09.2001	КЗ СОР - 025170 м. Річ

Відповідність відомостей про туристський досвід та досвід подолання локальних перешкод керівника та учасників походу довідкам про залік походів перевірено.

Член МКК КЗ СОР - 025170 м. Річ

Маруховський М.С. (назва МКК)

(підпис, прізвище та ініціали члена МКК)

Домашня адреса, телефон	Туристська підготовка* (вказати походів виданих КЗ даного виду туризму, район походу, а також досвід учасників, К - керівник)	Обов'язки у групі, розподіл по засобам сплати або інших транспортних засобах (для автомобілів та мотоциклів вказати номерні знаки)	Підпис про заповнення Правил та згоду на обробку персональних даних**
м. Річ, вул. ...	Керівник	Керівник	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Заступник	Заступник	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Літописець	Літописець	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за оформлення	Відповідальний за оформлення	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за медичну допомогу	Відповідальний за медичну допомогу	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за харчування	Відповідальний за харчування	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за безпеку	Відповідальний за безпеку	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за звіт	Відповідальний за звіт	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за фінанси	Відповідальний за фінанси	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за зв'язок	Відповідальний за зв'язок	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за медичну допомогу	Відповідальний за медичну допомогу	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за харчування	Відповідальний за харчування	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за безпеку	Відповідальний за безпеку	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за звіт	Відповідальний за звіт	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за фінанси	Відповідальний за фінанси	З. Марух
м. Річ, вул. ...	Відповідальний за зв'язок	Відповідальний за зв'язок	З. Марух

* До маршрутно-книжки додаються копії виданих МКК довідок про проведені походів. Для маршрутів з класифікованими локальними перешкодами зазначається їх найменування, категорія складності, а для перевалів вище 5000м ще й їх абсолютна висота.

** Розділ II чинних Правил змагань зі спортивного туризму - «Правила проведення змагань туристських спортивних походів» та Інструкція щодо організації та проведення спортивних туристських походів з учнівською та студентською молоддю»

Дата	Дні у дорозі	Відрізок маршруту	Відстань (км)	Засіб пересування
12.06	1	с. Новобогатська - с. Шаслівська з проміжними	55 км	велосипед
13.06	2	с. Шаслівська з проміжними - с. Трилорська	54 км	велосипед
14.06	3	с. Трилорська - с. Трилорська - село Тересин	45 км	велосипед
15.06	4	Фінляндія - село Тересин		
16.06	5	село Тересин - с. Євдокимівка	54 км	велосипед
17.06	6	с. Євдокимівка - с. Стратимівка	54 км	велосипед
18.06	7	с. Стратимівка - с. Трилорська - м. Березина	38 км	велосипед

Всего активным способом пересечения - 247 км.

*) У розділі 3 були які виправлення або виключення відрізків маршруту неприпустимі. Відрізок маршруту визначається від місця ночівлі (м.н.) до пункту закінчення денного переходу.

[illegible]

Всего активным способом пересушивания - _____ км.

*) У випадку внесення змін до заявленого маршруту, такий маршрут у розділі 4 записується повністю. Якщо маршрут укладено у заявленому варіанті, то у розділі 4 робиться запис: "Без змін".

5. СХЕМА МАРШРУТУ*

5. СХЕМА МАРШРУТУ*

14.06, 15.06
Коса Терпиш
Фюванга

16.06
с. Страньскы

17.06
м. Приморск

18.06
м. Бергенск

12.06
с. Уксамычье
залив Уксамыч

12.06
Станица
Новорославская

13.06
с. Триморск

*) Для маршутів І – ІІІ категорії складності подається схема, а для маршутів ІV – VІ категорії складності – група подає копії картографічних матеріалів, якими вона буде користуватися під час проходження маршуту. Допускається вклеювання готових карт та схем із зазначенням їх масштабу, маршруту походів, місяців та датим потівель і днів.

6. СКЛАДНІ ДІЛЯНКИ МАРШРУТУ, ЗАСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ,
ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНОГО СПОРЯДЖЕННЯ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ
МАРШРУТУ*

[illegible]

*При розгляді у МКК керівник групи подіє схемні, фотографії та описи зразків. При зовнішньому розгляді зазначені матеріали додаються. Після розгляду у МКК матеріали повертаються керівнику групи.

7. КЛОПОТАННЯ МКК

Голові МКК
(найменування вищестоящої МКК)
від _____
(найменування МКК, що порушує клопотання)

КЛОПОТАННЯ

У зв'язку з відсутністю достатніх повноважень у туристської маршрутно-кваліфікаційної комісії _____

(найменування МКК, що порушує клопотання)
просимо розглянути подані заявочні матеріали для проведення туристського спортивного походу _____ категорії складності і дати по ним свої висновки.

Голова
комісії

(підпис)

(прізвище,
ініціали)

" _____ 20 _____ р.

Штамп МКК

Згідно з Інструкцією зведеної комісії маршруту ЖЗМ-С (визначеної нр/п)
встановлено, що подані матеріали відповідають вимогам нр/п. Заявочні
матеріали задоволено прийняти до участі в ЖЗМ-С.

8. РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ У ТУРИСТСЬКІЙ МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Туристська маршрутно-кваліфікаційна комісія _____ КЗ СОР-04ГОР-РІМ
(найменування комісії)

у складі: _____
(прізвище, ім'я, по батькові членів комісії)

(прізвище, ім'я, по батькові членів комісії)

за участю _____

(прізвище, ім'я, по батькові осіб, які залучені до роботи комісії)

розглянувши матеріали заявленого походу групи під керівництвом _____

Мархавського В.А. вважає, що (не потрібно - закреслити):

1. Маршрут відповідає (не відповідає) заявленій категорії складності.

2. Туристський досвід керівника групи відповідає (не відповідає) технічній складності маршруту.

3. Туристський досвід учасників групи відповідає (не відповідає) технічній складності маршруту.

4. Заявочні матеріали відповідають (не відповідають) встановленим вимогам.

5. Інші зауваження: _____

6. Групі призначається (не призначається) контрольна перевірка на місцевості: _____

(коли, де, з яких питань)

9. РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ НА МІСЦЕВОСТІ

Група у складі: керівника _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

учасників _____ (прізвище, ініціали)

пройшли перевірку « _____ » _____ 20 _____ р.

з наступних питань _____ (місце перевірки)

Результати перевірки: _____
Перевірку провів: _____ (прізвище, ініціали)

10. ВИСНОВОК

ТУРИСТСЬКОЇ МАРШРУТНО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Група під керівництвом Марковської З.А. (прізвище, ім'я, по батькові)
має (не-має) право здійснити даний похід.

Особливі вказівки: _____

Термін зачік звіту про похід до « 1 » _____ 20 _____ р. у письмовому (усному) вигляді в обсязі - повному (скороченому) - _____ (вказати розділи).

Групі рекомендовано зв'язатися з регіональною аварійно-рятувальною (контрольно-рятувальною, пошуково-рятувальною тощо) службою та поінформувати її про графік пересування та контрольні терміни за адресою: _____

II. КОНТРОЛЬНІ ПУНКТИ ТА ТЕРМІНИ

Про проходження маршруту група повинна повідомити генератором
(вказати спосіб зв'язку)

1. Білецько С.М. за адресою (телефоном) 095 2308486

2. _____ за адресою (телефоном): _____

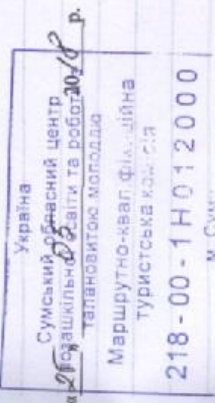
- з С.Новопетрівки до 12.06.2018

- з к.м. Пересич до 15.06.2018

- з м. Бердичів до 18.06.2018

Голова комісії [підпис] (прізвище, ініціали) Кондратюк Д.С.
Члени комісії [підпис] (прізвище, ініціали) Марковська З.А.
[підпис] (прізвище, ініціали) Бочок О.В.
[підпис] (прізвище, ініціали)

Штамп МКК

12. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ, ЗАУВАЖЕННЯ, ВІДМІТКИ МКК, АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТА ІНШИХ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ

Генеральный директор

2000

DE _____

[illegible]

TABLE 1

Name: _____

[illegible]

100

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 111–118

14

13. РІШЕННЯ МКК ПРО ЗАЛІК ПОХОДУ

Похід оцінено першою категорією складності.

Довідки про залік походу видані у кількості _____ шт.

Голова МКК (Кондратенко Д.Б.)
(прізвище, ініціали)
Підпис

Члени МКК

 (ім'я)
(прізвище, ініціали)

Штамп МКК

Україна
Сумський обласний центр
позашкільної освіти та роботи
тапелювального матеріалу
Маршрутно-кваліфікаційна
туристська комісія
218-00-11012000
М. Сірий

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КРАСЗНАВЧІ ОБ'ЄКТИ ХЕРСОНСЬКОЇ ТА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Арабатська стрілка

Повідомлення підготувала
Пчолкіна Надія

Арабатська стрілка (крим. *Arabat beli*) — піщана коса-півострів у західній частині Азовського моря, в АР Крим і Херсонській області, що відділяє Сиваш від Азовського моря. На півночі Генічеською (Тонкою) протокою відокремлюється від материка, на півдні прилягає до Керченського півострова. В північній частині коси розташовані села Щасливцеве та Стрілкове Генічеського району Херсонської області.

Стрілка спершу повністю входила до складу Кримської АРСР та Кримської області РРФСР та УРСР. Але 3 березня 1955 р. північна частина коси була передана до складу Херсонської області УРСР.

Довжина Арабатської стрілки — 115 км, ширина від 270 м до 7,5 км. Поверхня низовинна. Складається з піщано-черепашкових відкладів. Характерна солончакова рослинність (солонець, кермек, сарсазан). Район рекреації. У південній частині — Арабатський заказник. У північній, більш підвищеній і широкій частині Арабатської стрілки, розташовані озера Чокракське і Генічеське; в останньому добувають сіль.

Вздовж Арабатської стрілки проходить ґрунтовий шлях з Генічеська на Керченський півострів, який був прокладений у 1835 році як поштовий тракт.

Назва походить від фортеці Ребат (Арабат) — XVI–XVIII століть. Арабське слово «*рабат*» означає «військовий пост». Інша версія: тюркське слово «*арибат*» означає «передмістя». Військовий пост (фортеця), який розміщений на південному кінці Арабатської стрілки, був збудований для захисту Криму від козацьких нападів на Крим. Разом із фортецями Перекоп та Єні-Кале фортеця Арабат прикривала Крим від нападів з півночі та сходу. Проте, незважаючи на існування Арабату, запорізькі козаки, а пізніше донці та російські війська неодноразово вторгалися в Крим, проходячи Арабатською стрілкою. Звичайним місцем переправи був брід навпроти впадіння річки Салгир до Сивашу. Особливого розголосу набули походи запорізьких козаків по косі в Крим під керівництвом Івана Рога в 1667 році, Івана Сірка в 1675 році, похід російських військ під керівництвом фельдмаршала Лассі в 1737 році. Руїни фортеці Арабат збереглися до нашого часу поблизу села Кам'янського на березі Азовського моря.

Боплан у своїй книзі «Опис України», яка була надрукована в 1651 році, писав: «*Наші козаки називають півострів Косою [Kosa], тому що він має вигляд коси. У цьому місці хан тримає свій табун, у якому, як кажуть, є до 70 тис. коней. Тонка Вода [Tinkawoda] — це протока між суходолом і Косою. Має лише 200 кроків у ширину, і в штиль її можна перейти верхи на конях. Козаки переходять її табором, коли йдуть красти коней із ханського табуна*». Евлія Челебі в «Книзі подорожей» писав: «*Від вежі цієї тягнеться на протязі дев'яти годин шляху велетенська коса, яка розділяє води моря Азовського. Це низовина, що поросла різноманітною зеленню, травою та тюльпанами, а по обидва боки її море Азовське лежить. На косі цій пасеться і знаходиться худоба всього населення Криму*».

Гаряче джерело у с. Щасливцеве

Повідомлення підготувала
Бага Маргарита

Село Щасливцеве знаходиться на відстані 18 км від Генічеська, 2,5 км від джерела, 800 м від о. Сиваш. У Щасливцеве море чисте, тепле, по глибині нагадує Кирилівку. Берег доглянутий і теж вражає чистотою. Уздовж усього узбережжя розташовані кемпінги. Морських розваг на будь-який вік і смак вистачає - від дитячих гірок та каруселей до парашутів.

Гаряче джерело відкрили випадково: наприкінці 60-х років на Арабатській стрілці шукали нафту, а натрапили на гарячу - 45 градусів - мінеральну воду в 10 км від Генічеська

(нині на цьому місці - генгорська водна-грязелікарня "Арабатська стрілка"). Пізніше з'ясувалося, що насправді це джерело - величезне підземне озеро, що залягає під всією Арабатською стрілкою. Тоді було вирішено використовувати цей природний дар для оздоровлення людей, і побудувати нову бальнеологічну водолікарню. Термальне джерело лікувальної мінеральної води знаходиться на виїзді з с. Щасливцеве в бік Стрілецького, поруч з ДОТ "Дніпро" (на території недобудованого санаторію). В кінці 80-х за селом Щасливцеве пробурили пробну свердловину, з якої стала бити гаряча вода такого ж мінерального складу, тільки набагато гарячіше - 82 градуси (насправді температура та натиск води сильно коливаються - це помітно, якщо поспостерігати за джерелом 10-15 хвилин). Вода фонтанує зі свердловини, потім послідовно тече через три неглибоких басейна, поступово охолоджуючись.

Біля джерела планували зробити цілорічний курорт, використовуючи для оздоровлення море, цілющі грязі і термальне джерело. Почалося будівництво здравниці союзного значення - це був офіційний статус проведених робіт! До моменту розвалу Союзу здравниця була готова на 80-85%. Але, ситуація змінилася: територію і майно здравниці взяли в оренду: тут буде бальнеологічне відділення міжнародної клініки відновного лікування (Трускавець). Нажаль, лікуватися там будуть тільки ті, хто зможе заплатити за це великі гроші. Але поки що джерело відкрите для всіх, і число охочих скупатися в цілющій гарячій воді не зменшується. Вода показана для лікування серцево-судинних захворювань, центральної нервової системи, опорно-рухового апарату, хронічних запальних жіночих хвороб, захворювань шлунково-кишкового тракту, ендокринних і обмінних порушень, а так само шкірних захворювань. Приймання мінеральних ванн також сприяє загоєнню ран. Встановлено, що приймання ванн має протизапальну, знеболювальну, спазмолітичну дію, покращуючи мікроциркуляцію на капілярному рівні, тим самим прискорюючи процеси відновлення пошкоджених тканин, нормалізує стан периферичної і вегетативної нервової системи. Наявність у воді броду дає хороший результат в лікуванні вегетативно-судинної дистонії, астеничних і невротоподібних станів. Гарні результати спостерігаються у хворих на псоріаз.

Медперсоналу та офіційних процедур немає, проте людей приваблює можливість безкоштовного самолікування лікувальним брудом, блакитною глиною, а також ропою. Без інструкцій приймати гарячі ванни і інгаляції на джерелі не можна: це може зашкодити здоров'ю.

Приазовський національний природний парк

*Повідомлення підготувала
Савченко Владислава*

На території України залишилося зовсім небагато місць, незайманих людиною. Такі «острівці» незайманої природи охороняються державою. Одне з таких місць - Приазовський національний природний парк.

Приазовський національний природний парк був створений з ініціативи В. Ющенка в 2010 році. Він є другим за величиною парком в Україні. Його площа становить близько 80000 гектар. Природа парку вражає своєю різноманітністю. Тут є і степи, і озера, і море. Більш красивого місця для відпочинку не придумаєш. Найкраще відвідати парк в кінці весни і літа. Тоді перед вами відкриються всі принади заповідних земель. Перлиною природного парку вважається Молочний лиман. Його відчистили від сміття. Глибина лиману становить приблизно 3 метри. Від моря його відділяє тонка піщана смуга. Степова зона парку порадує любителів безкрайніх просторів. Аромат трав і спів птахів, шум ковили і кумкання жаб - все це невід'ємна частина Приазовського степу. Прибережна лінія національного парку відрізняється своєю чистотою і комфортністю. На берегах Азовського моря розташовуються дитячі бази відпочинку. Пляжі Приазовського парку - улюблене місце відпочинку багатьох українців та гостей з інших країн.

Територія Приазовського національного природного парку знаходиться у приморській смузі Азовського моря та включає аквальні (прибережна літоральна частина Азовського моря, лимани, затоки, русла та заплави малих річок, їх гирла, невеликі штучні водойми) і наземні (приморські коси, узбережжя, значні по площам суходільні ділянки у заплавах річок, плакорні наземні ділянки, ділянки з первинною степовою рослинністю, незначні угруповання

чагарників та деревинних насаджень, зони рекреаційного використання у м. Бердянську, інші) ландшафтно – біотопічні комплекси.

Парк розташований в степовій зоні України, основну цінність його території становлять природні комплекси приазовських лиманів (Молочний, Утлюцький) і кіс (Федотова, Бердянська, Степановська). Унікальність території обумовлена його приморським розташуванням і наявністю збережених тут до теперішнього часу степових, аквальних і екотонних біоценозів, рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин. У зв'язку з цим особливо цінними тут є ділянки з максимальною біологічною різноманітністю. Ландшафтна своєрідність території парку і пов'язана з ним особливість фауни обумовлені приморським розташуванням і динамікою морської берегової лінії.

КЛІМАТИЧНИЙ КУРОРТ БЕРДЯНСЬК

*Повідомлення підготував
Яценко Ярослав*

Бердянськ — місто обласного значення в Україні, на півдні Запорізької області, на північному узбережжі Азовського моря. Відстань до обласного центру – 200 км.

Як місто засноване у 1835 році на місці козачих та рибальських поселень, які з'явилися тут у середині 16-го століття. Перші поселенці - запорізьки козаки, які заснували на місці майбутнього міста форпост та поселення Запорізької Січі. Розвинулося на базі морського порту в затоці Бердянської коси. Навколишні лимани містять унікальні цілющі грязі. Морський, кліматичний і грязевий курорт. У геологічному відношенні місто розташоване на схилі Українського кристалічного щита, що заглиблюється на 500—1000 метрів та Причорноморської западини. Для міста характерний рівнинний ландшафт, який представлений Приазовською рівниною, а також сучасною терасою Азовського моря та Бердянською косою. Малопідвищений хвилястий рельєф верхньої, нижньої частини міста та Бердянської коси сприяє соціально-економічному розвитку міста.

На території міста знаходяться об'єкти природно-заповідного фонду: загальнодержавний ландшафтний заказник «Заплава річки Берда», що розташований на Бердянській косі (площа 564 га); ландшафтний заказник місцевого значення «Оголовок Бердянської коси» (площа 215 га).

11 січня 2005 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про оголошення природних територій міста Бердянська Запорізької області курортом державного значення».

Місто розвинулося від маленького поселення та пристані, побудованої в 1673 році запорізькими та азовськими козаками, до досить великого міста обласного значення, що є великим транспортним вузлом і відомим курортом.

Бердянськ – це місто, в яке туристи перш за все приїжджають відпочивати на морі. Природа створила тут унікальні умови для відпочинку і оздоровлення: лагідне Азовське море, води якого влітку прогріваються до 26 градусів тепла, кілометри чистих мілкопіщаних пляжів, сульфідно-мулові грязі і мінеральні хлоридно-натрієві йодобромні підземні води, до складу яких входять органічні і неорганічні речовини, ферменти та вітаміни. Навіть в морській воді міститься понад 100 хімічних елементів, що під час купання потрапляють до нашого організму, даруючи йому ті речовини, які він потребує.

Бердянська коса – це перлина міста. Вона омивається з двох сторін морем та нагадує величезне зігнуте вудилище довжиною 20 км. Із західної сторони – відкрите море та пляжі, зі східної – інший світ: мілководдя, очерети та острови, солоні озера...

Унікальність Бердянської коси полягає ще й у дивовижному поєднанні цивілізації з первозданною природою. Останнім часом на косі будуються нові сучасні готелі та реконструюються старі бази відпочинку. У той же час на оголовку коси зберігся первозданий природний ландшафт, там заповідник.

Рослинний світ коси налічує більше 300 видів рослин. І, звичайно, коса – це володіння птахів: чайок, куликів, качок, чапель... Азовське море – ідеальне місце для сімейного відпочинку. І найкращий куточок на узбережжі – це Бердянськ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бардин К.В. Азбука туризма : посobie [для руководителей туристских походов в школе] / К.В. Бардин. – М. : Просвещение, 1973. – 176 с.
2. Блистів Т.В. Теорія і практика туристичних походів : навч. посібн. / Т.В. Блистів І.І. Горбацьо, О.В. Нужний. – Львів : НВФ «Українські технології», 2006. - 132 с.
3. Ганапольський В.І. Уроки туризму / В. Ганапольський. – К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2004. – 128 с.
4. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм: навч. посібн. / Ю.А. Грабовський, О.В. Скалій, Т.В. Скалій. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. – 304 с.
5. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму : навч. посібн. / В.Д. Дехтяр. – К. : Науковий світ, 2003. – 204 с.
6. Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посібн. / О.Ю. Дмитрук. – К. : Альтерпрес, 2008. – 280 с.
7. Маренич О. М., Шищенко П. Г. Фізична географія України : підр. / О.М. Маренич, П.Г. Шищенко. – 3-тє видання, стер. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2006. – 511 с.
8. Масляк П. О., Шищенко П. Г. Хрестоматія з географії України : посібн. для вчителя. / О.М. Маренич, П.Г. Шищенко. – К. : Генеза, 1994. – 448 с.